

Het Geluid van de Groepsleerkracht in de Discussie rondom de Kwaliteit van Bewegingsonderwijs in het Primair Onderwijs

Thesis Master Sport- en Bewegingsonderwijs
Fontys Sporthogeschool

Student: Jorgen Lammertink
Studentnummer: 412100
Begeleider: Lars Borghouts

Inhoud

Samenvatting.....	3
Inleiding.....	3
Doelstellingen.....	6
Methode.....	7
Onderzoekscontext	7
Design	7
Meetinstrumenten	7
Procedure	8
Analyses / Dataverwerking.....	9
Ethische aspecten.....	9
Resultaten	9
Vragenlijst.....	10
Interviews	13
Discussie	16
Beantwoording onderzoeksvragen	16
Theoretische en praktische implicaties.....	18
Limitaties	19
Conclusie	19
Disseminatieplan	20
Bibliografie	21
Bijlagen	24
Vragenlijst.....	24
Onderbouwing Vragenlijst.....	26
Operationaliseren.....	27
Uitkomsten uit vragenlijst	29
Interview Topiclijst	32
Interviews	33
Kijk op huidige BO	33
Waarde BO in PO.....	34
(bij) Scholing	36
Tijd/werkdruk	37
Zelfvertrouwen	38
Eigen Vaardigheden.....	39
Voorkeur Vakleerkracht of Groepsleerkracht	47

Samenvatting

Gymlessen zijn binnen het primair onderwijs (PO) vaak een ‘ondergeschoven kindje’. Deels heeft dit te maken met de interessegebieden van de groepsleerkrachten, maar er wordt ook niet of nauwelijks gekeken naar vormende vakken in de kwaliteitsbeoordeling op basisscholen. In de media, de politiek en in de vaktijdschriften een discussie gaande dat de bewegingslessen gegeven dienen te gaan worden door vakleerkrachten. Groepsleerkrachten zijn over deze kwestie tot op heden niet bevraagd. Middels een mixed methods design zijn 123 groepsleerkrachten bevraagd middels een vragenlijst, daarna zijn er negen interviews afgenomen. Dit onderzoek laat zien dat de groepsleerkrachten de basisvakken voorrang geven. Op het gebied van vakkennis, adaptiviteit en beweegvaardigheden (voordoen) voelt men zich minder competent, de groepsleerkrachten geven de voorkeur aan het aanstellen van een vakleerkracht voor bewegingsonderwijs.

Inleiding

Kwaliteit

Er wordt veel gesproken over de kwaliteit van het gymonderwijs op basisscholen. De United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO) heeft kwalitatief bewegingsonderwijs (QPE, Qualitative Physical Education) gedefinieerd als een geplande, progressieve en inclusieve leerervaring die deel uitmaakt van het curriculum in de vroege jaren, basisonderwijs en voortgezet onderwijs. In dit licht vormt QPE het fundament voor een levenslange toewijding in fysieke activiteit en sport. De leerervaring die de kinderen wordt aangeboden in het bewegingsonderwijs dient leeftijdsadequaat te zijn, zodat zij psychomotorische vaardigheden, cognitief begrip en sociaal emotionele vaardigheden kunnen verkrijgen die ze nodig hebben om een fysiek actief leven te kunnen leiden (UNESCO, 2015). In 2001 publiceerde Pangrazi de, volgens de auteur, essentiële componenten van kwalitatief goed bewegingsonderwijs. Bewegingsonderwijs wordt vormgegeven vanuit inhoud (curriculum), de leerling staat centraal en er wordt leeftijdsadequaat les gegeven, fysieke activiteit en beweegvaardigheden zijn het hart van het programma, regelvaardigheden en discipline worden aangeleerd, alle leerlingen worden betrokken, het goed aanleren van vaardigheden staat boven de uiteindelijke uitvoering, een leven lang gezond leven staat centraal, coöperatieve werkvormen worden geleerd, het nemen van verantwoordelijkheid wordt aangeleerd en diversiteit wordt gepromoot (Pangrazi, 2001).

Wereldwijd is er een discussie gaande over het belang van bewegingsonderwijs in het primair onderwijs (PO) en de realiteit van het leren en lesgeven dat plaatsvindt binnen het bewegingsonderwijs (Dyson, Cowan, Gordon, Powell, & Shulruf, 2017). Het Mulier Instituut heeft in 2013 in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) de lestijd, de kwaliteit en de bevoegdheid van de leraar voor bewegingsonderwijs in het PO onderzocht. Dit was het eerste onderzoek in een reeks onderzoeken die jaren beslaat. In deze zogenaamde 0-meting wordt gesteld dat lichamelijke opvoeding kwaliteit heeft, als deze beantwoordt aan de wensen en verwachtingen van de leerlingen (gebruikerskwaliteit), de verwachtingen van de maatschappij (maatschappelijke kwaliteit) en als het op effectieve en efficiënte wijze (proceskwaliteit) voldoet aan de door de wetgever, c.q. experts neergelegde criteria (productkwaliteit), in dit geval de geldende kerndoelen en eindtermen voor bewegingsonderwijs (Mulier Instituut, 2013). Het Mulier Instituut heeft in de 0-meting met name naar de proceskwaliteit gekeken. Daarbij was aandacht voor de vakinhoudelijke inbedding, de materiële voorwaarden (o.a. accommodatie) en de wijze waarop het onderwijsleerproces wordt vormgegeven. Scholen in het PO scoren zichzelf hier ruim voldoende. Wanneer basisscholen aangeven dat er aandacht is voor bepaalde aspecten of dat zij deze als voldoende beoordelen, zegt dat echter nog weinig over de mate waarin het onderwijs ook de gewenste opbrengst oplevert, in hoeverre de kerndoelen van het bewegingsonderwijs daadwerkelijk worden gerealiseerd en/of het onderwijs bijdraagt aan de (motorische) ontwikkeling van kinderen (Mulier Instituut, 2013).

Beleid

De doelen van het bewegingsonderwijs in het PO in Nederland zijn breed interpreteerbaar opgesteld. De kerndoelen worden ondersteund door een overkoepelende tekst die aangeeft dat kinderen een 'ruim bewegingsrepertoire' opbouwen (motorische aspecten en sociale vaardigheden) en dat het plezier in bewegen voorop staat om in het verdere leven actief te zijn (WPO, Wet Primair Onderwijs, 2012). Het overheidsbeleid is er de afgelopen jaren op gericht om de kwantiteit en kwaliteit van het bewegingsonderwijs te stimuleren. Zo gaf het kabinet Rutte II in het regeerakkoord 'Bruggen Slaan' (2012) aan te willen streven naar uitbreiding van het aantal uren bewegingsonderwijs (Mulier instituut, 2017). In het regeerakkoord is het streven opgenomen dat elke basisschool drie uren bewegingsonderwijs laat geven door een bevoegde leerkracht (Regioplan; Mulier Instituut, 2017). Er zijn verschillende soorten bevoegdheden met betrekking tot het geven van bewegingsonderwijs in het PO:

- leerkracht met een oude brede bevoegdheid (Pedagogische Academie voor Basis Onderwijs (PABO)-afgestudeerd vóór 2005);
- leerkracht met een nieuwe brede bevoegdheid (leergang bewegingsonderwijs afgerond);
- leerkracht met een tijdelijke brede bevoegdheid (volgt de leergang bewegingsonderwijs);
- een vakleerkracht (afgestudeerde van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO)).

Niet bevoegd is een: leerkracht met een smalle bevoegdheid (PABO-afgestudeerd na 2005 zonder aanvullende leergang bewegingsonderwijs, deze mag alleen groep 1 en 2 bewegingsonderwijs geven).

De Kamerleden, Heerema (VVD) en van Nispen (SP), hebben in het voorjaar van 2016 voorstellen ingediend aangaande de kwalificatie van docenten en de normering van de uren bewegingsonderwijs (Mulier instituut, 2017; Lucassen & Slot-Heijs, 2018). In deze voorstellen is een streven geformuleerd dat in het schooljaar 2020-2021 tachtig procent van de basisschoolleerlingen bewegingsonderwijs krijgt van een vakleerkracht. Er is in het voorjaar van 2018 opnieuw haar initiatiefwetsvoorstel ingediend gericht op het verbeteren van het bewegingsonderwijs in het PO (Lucassen & Slot-Heijs, 2018).

Prestaties

Wereldwijd blijkt sprake van toenemende lichamelijke inactiviteit, en van verminderde motorische vaardigheden en fitheid onder kinderen. Het gevolg hiervan is dat kinderen een grotere kans hebben op overgewicht, verschillende ziekten en (sport)blessures (Hallal, Victora, Azevedo, & Wells, 2006). Runhaar heeft onderzoek gedaan naar het verschil tussen motorische vaardigheden bij basisschoolkinderen in de leeftijd van negen tot twaalf jaar tussen 1980 en 2006. Er wordt geconcludeerd dat leeftijds- en sekse specifieke prestaties op fitness testen significant slechter gescoord worden (Runhaar, et al., 2010). In het peil.bewegingsonderwijs uit 2017 uitgevoerd door de onderwijsinspectie concludeert men dat de beweegprestaties van leerlingen in Nederland achteruit gaan. Vergelijken we de prestaties van basisschoolleerlingen met de resultaten die in 2006 zijn behaald, dan blijken de prestaties op vijf van de acht onderdelen te zijn gedaald. Dit betreft 'Balanceren over een instabiel vlak', 'Touwzwaaien met landing halve draai', 'Mikken op een verhoogd doel', 'Werpen en vangen met kleine bal via de muur' en 'Tennissen via de muur'. Op drie onderdelen ('Wendsprong over de kast', 'Rollen over een verhoogd vlak' en 'Shuttleruntest') zijn de prestaties gelijk gebleven (Inspectie van het Onderwijs, 2018). Hierbij dient men zich af te vragen of de gemeten beweegprestaties tijds-adequaat zijn, met andere woorden: bewegen kinderen in 2018 op dezelfde manier als in 2006 of hebben deze kinderen andere, tijdsgebonden, beweegvaardigheden aangeleerd gekregen?

Discussie Groepsleerkracht - Vakleerkracht

In de 1-meting door het Mulier Instituut wordt gemeld dat drie kwart van de basisscholen negentig minuten bewegingsonderwijs geeft. In de groepen 1/2 worden de lessen in 77 % alleen door de groepsleerkracht gegeven en in groep 3 tot 8 is dat 40 %. Op 27 % van de basisscholen wordt de gymles verzorgd door een vakleerkracht. Met name in de drie grote steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag (incl. randgemeenten) worden de lessen door vakleerkrachten verzorgd (92%). Van de lessen die verzorgd worden door de groepsleerkrachten, wordt 89 % van de lessen verzorgd door bevoegde leerkrachten. Er wordt veel gesproken over de inzet van vakleerkrachten bewegingsonderwijs in het PO (Mulier instituut, 2017). Daarbij is beweerd dat de rol van bewegingsonderwijs op de basisschool is veranderd van leerkrachten die kijken naar fysieke fitheid van leerlingen naar leerkrachten die de leerlingen totaalontwikkeling bieden via leerling-gecentreerde sport- en buitenactiviteiten. Een groepsleerkracht die niet gespecialiseerd is in bewegingsonderwijs zou niet langer in staat om bewegingsonderwijs te verzorgen (Sufri & Chung, 2019). Alleen vakleerkrachten bewegingsonderwijs hebben de pedagogische vaardigheden en vakinhoudelijke kennis om bewegingsonderwijs te geven die groeps- en actieve deelname bevorderen terwijl de juiste beweegvaardigheden in acht worden genomen (Sufri & Chung, 2019).

Bij schoolleiders van basisscholen leeft de overtuiging dat het inzetten van vakleerkrachten voor bewegingsonderwijs kwalitatief beter bewegingsonderwijs oplevert en ook een meerwaarde heeft in de verbreding van het sport- en beweegaanbod op scholen en de samenwerking met buitenschoolse sportaanbieders (Mulier instituut, 2017). Het blijkt dat wanneer alleen vakleerkrachten bewegingslessen verzorgen de kwaliteit op een aantal punten als significant beter wordt gescoord dan wanneer de lessen door groepsleerkrachten worden gegeven, of deze nu beschikken over een oude brede bevoegdheid of een (nieuwe) bevoegdheid na afronding van de leergang vakbekwaamheid bewegingsonderwijs na de PABO (Lucassen & Slot-Heijs, 2018). Ten opzichte van de huidige situatie wordt daarom gesteld dat er een belangrijke kwaliteitsimpuls kan worden gegeven aan het goed leren bewegen op en rond de basisschool wanneer vakleerkrachten het bewegingsonderwijs in het primair onderwijs verzorgen (Lucassen & Slot-Heijs, 2018). De KVLO heeft in haar standpunten ten behoeve van het rondetafelgesprek bewegingsonderwijs met de commissie van OCW van de Tweede Kamer als conclusie dat als we het beste onderwijs voor onze kinderen willen en de kwaliteit willen borgen, we voor vakleerkrachten moeten kiezen. De KVLO vindt dat het nu tijd is om door te pakken en te zorgen dat de twee uur gym voor alle leerlingen, gegeven wordt door een vakleerkracht (Rijpstra & Klaassen, 2019).

Onderzoek in Engeland geeft aan dat basisschoolleerkrachten onzekerheden hebben bij het geven van bewegingsonderwijs en dat deze deels gerelateerd zijn aan het hebben van minder vakkennis (Edwards, et al., 2019). In Canada geven leerkrachten aan dat zij niet de kennis hebben om het programma voor bewegingsonderwijs te volgen op de manier dat dit zou moeten gebeuren (DeCorby, Dixon, & Halas, 2005). Groepsleerkrachten hebben niet alleen minder vakkennis maar ook hun vaardigheden zijn volgens dit onderzoek vaak van een gedateerd karakter.

Bewegingsonderwijs op de basisschool wordt ook beïnvloed door het vertrouwen dat de leerkrachten hebben in het eigen kunnen (Morgan & Bourke, 2005). Bij groepsleerkrachten is er een laag zelfvertrouwen aangetoond om bewegingsonderwijs te geven (Keay & Spence, 2012). Groepsleerkrachten die minder vertrouwen hebben in hun lessen bewegingsonderwijs zullen waarschijnlijk kwalitatief minder goed onderwijs geven (Taplin, 2013). Verreweg de meeste groepsleerkrachten vinden gym geven erg lastig en doen het ook niet van harte; het geeft veel stress, verhoogt de werkdruk en werkt dus contraproductief (Rijpstra & Klaassen, 2018). De inzet van vakleerkrachten neemt mogelijk deze hoge werkdruk en stress weg (Overtoom, Slot-Heijs, & Lucassen, 2017). Basisschoolleerkrachten hebben volgens Edwards (2019) door de veronderstelde lagere kwaliteit van de lessen minder impact op de fysieke geletterdheid van de kinderen in hun klas (Edwards, et al., 2019). Fysieke geletterdheid betekent dat je de competenties, de motivatie, de kennis en het vertrouwen hebt om een leven lang te bewegen (Kwartiermakersgroep Physical Literacy, 2018).

Edwards geeft aan dat fysieke geletterdheid de voorwaarde is voor een leven lang leren en dat de beweeglessen zijn erkend als de meest gebruikelijke omgeving om bij kinderen fysieke geletterdheid te ontwikkelen (Edwards, et al., 2019). Mc Kenzie geeft tot slot ook nog aan dat vakleerkrachten, in vergelijking tot de groepsleerkrachten met een bevoegdheid om bewegingsonderwijs te geven, meer kansen bieden aan studenten om de beweegnorm te halen door een hogere fysieke activiteit in de les (McKenzie, et al., 2001).

Aansluitend bij bovengenoemde bevindingen concludeerde Faulkner (2008) dat er gepleit moet worden voor vakleerkrachten op basisscholen. Dit zou de kwaliteit van het onderwijs verhogen en een schoolklimaat stimuleren dat bewegen voorstaat (Faulkner, et al., 2008). Gezien het verschil in specifieke opleiding tussen groepsleerkrachten en vakleerkrachten is het niet onlogisch dat er een verschil wordt verondersteld in de kwaliteit van hun lessen bewegingsonderwijs (Straatmeyer, 2018). Groepsleerkrachten met een bevoegdheid om bewegingsonderwijs te geven, hebben tijdens of na de PABO een aanvullende leergang gevolgd. Vakleerkrachten hebben daarentegen een specifieke, doorgaans vierjarige, opleiding aan een ALO gevolgd voor het geven van bewegingsonderwijs.

Er zijn echter ook onderzoeken die anders naar deze materie kijken. Zo heeft MacMaster (2013) het pleidooi dat groepsleerkrachten, met hun kennis van de individuele behoeftes van de leerlingen, de veiligheid die zij bieden en de mentale ondersteuning die zij geven in de basisschool, de ideale kandidaten zijn om leeftijdsadequaat instructie te geven bij bewegingsonderwijs (MacMaster, 2013). Ondanks het veronderstelde gemis aan expertise bij de groepsleerkracht binnen het bewegingsonderwijs, is het zo dat de groepsleerkracht meer leerjaargerichte kennis heeft en meer inzicht in het kunnen van de leerling dan een vakleerkracht. Groepsleerkrachten zijn in een unieke en bevoorrechte positie om het gehele kind te onderwijzen middels een vakoverstijgende benadering binnen het curriculum. Er is gesteld dat elke groepsleerkracht zich zou moeten richten op het bieden van hulp aan kinderen in de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en houding die nodig is om een actieve en gezonde leefstijl te leiden, simpelweg omdat de groepsleerkracht zich in de beste positie zou bevinden om dat te doen (De Lisio & Lu, 2009).

Uit dit literatuuroverzicht blijkt dat er in de discussie over vakleerkracht versus groepsleerkracht in het bewegingsonderwijs met belangrijkste stakeholders, namelijk de groepsleerkrachten zelf, nagenoeg niet gesproken wordt. Men bevraagt en interviewt met name de schoolleiders en de vakexperts. Schoolleiders spelen vaak een grote rol bij het implementeren van onderwijsvernieuwingen, zij zijn immers verantwoordelijk voor het steunen van de ontwikkeling, implementatie en het monitoren van het curriculum (Lynch, 2015). Over de kwaliteiten van groepsleerkrachten wordt daarbij door hen (expliciet of impliciet) volgens de literatuur verondersteld dat deze tekortschieten. Er is echter weinig empirisch bewijs dat dit daadwerkelijk het geval is. Veel veronderstellingen zijn vooral gebaseerd op percepties en meningen vanuit de vakwereld van de lichamelijke opvoeding. Bij een voorlopig gebrek aan (de mogelijkheden voor) objectieve meting van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs door vak- versus groepsleerkrachten, lijkt het van belang ook de perceptie van de groepsleerkrachten in kaart te brengen. Zij zijn over deze kwestie tot op heden niet bevraagd. Voor groepsleerkrachten van groep 8 in het basis- en speciaal basisonderwijs geldt dat ze zichzelf hoog beoordelen als het gaat om hun algemene pedagogische en interpersoonlijke competentie (Inspectie van het Onderwijs, 2018). Het is echter niet bekend hoe zij zichzelf beoordelen waar het specifiek gaat over het geven van bewegingsonderwijs.

Doelstellingen

Het doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te krijgen hoe de groepsleerkracht in het PO het bewegingsonderwijs waardeert en hoezeer hij/zij zichzelf bekwaam acht om dit te verzorgen. De verwachting daarbij is dat de groepsleerkrachten vinden dat ze de lessen bewegingsonderwijs zelf het beste kunnen geven, omdat zij de kinderen en de groep het beste kennen en zodoende de lessen

kunnen laten aansluiten op bijvoorbeeld het motorisch, cognitief en affectief niveau. Daarnaast zou een reden kunnen zijn dat zij de kinderen ook willen kunnen zien in andere situaties dan de lesgeefpraktijk in het klaslokaal, om zo een completer beeld van hen te krijgen. Een alternatieve hypothese is dat men graag wil dat een vakleerkracht de lessen bewegingsonderwijs verzorgt, onder meer om de eigen werkdruk daarmee te verlichten. Door groepsleerkrachten te bevragen ontstaat er een beeld dat gebaseerd is op de mening van de groepsleerkrachten zelf, aanvullend op de discussie die er is, ingegeven door schoolleiders, vakdocenten en wetenschappers. Mogelijk kan dit leiden tot beter geïnformeerde afwegingen en beslissingen rondom breder of zelfs verplichtend inzetten van vakleerkrachten bewegingsonderwijs in het PO.

De volgende onderzoeksvragen staan hierbij centraal:

- Welke waarde hecht de groepsleerkracht aan bewegingsonderwijs?
- Vindt de groepsleerkracht zichzelf capabel genoeg om 'goed' bewegingsonderwijs te geven; hierbij wordt gekeken naar pedagogische-, didactische-, organisatorische kwaliteiten, vakinhoudelijke kennis en ambassadeurschap.
- Hebben de groepsleerkrachten een voorkeur voor het geven van bewegingsonderwijs door de groepsleerkracht of door een vakleerkracht? Welke redenen heeft men hier voor?

Methode

Onderzoekscontext

Het onderzoek heeft plaatsgevonden binnen stichting Fluvium. Stichting Fluvium is een stichting voor openbaar onderwijs. De stichting heeft scholen in het westelijk deel van Gelderland, de Betuwe, net ten Noorden van de Waal. Er zijn kleine dorpsscholen (34 leerlingen) en grote scholen (352 leerlingen) in de wat grotere dorpen. Het onderwijsaanbod varieert van klassikaal onderwijs tot Daltononderwijs. Daarnaast zijn er vernieuwende concepten, ingegeven door krimp in leerlingaantallen, zoals clusteronderwijs en unitonderwijs. Stichting Fluvium heeft negentien PO scholen met 2135 leerlingen en 241 medewerkers, waarvan 167 leerkrachten. Nadat bleek dat de respons wat achterbleef is de vragenlijst tevens in de regio ten zuiden van Nijmegen binnen Stichting Primair Onderwijs Groesbeek (SPOG), een in 2004 opgerichte stichting vanuit een fusie van Katholieke, Christelijke en openbare scholen (negen scholen, 1250 leerlingen en 110 personeelsleden). De leerkrachten hebben de lijst ontvangen. Daarnaast is de vragenlijst uitgezet in het sociale netwerk van de VCvB van stichting Fluvium, via LinkedIn en Twitter.

Design

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een mixed methods design. De combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve data en methoden versterkt de validiteit en de betrouwbaarheid van de onderzoeksbevindingen (Tuyckom, Vos, & Scheerder, 2011, p. 197). Allereerst zijn alle 167 groepsleerkrachten binnen stichting Fluvium benaderd via een online vragenlijst. Daarna zijn de vragenlijsten uitgezet in binnen SPOG en in sociale netwerken. Vanuit analyse van de antwoorden op de vragenlijsten zijn onderwerpen naar voren gekomen die verheldering of verdieping behoeven. Na de analyse zijn er semigestructureerde interviews afgenomen. Door de pandemie van Covid-19 en de daarbij door het Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gestelde richtlijnen, zijn de interviews grotendeels afgenomen middels Google Meet. Een online instrument om middels videobellen een gesprek te hebben of een conference call te beleggen. Er zijn één op één interviews afgenomen.

Meetinstrumenten

De mening van groepsleerkrachten wordt gepeild door vragenlijsten. De vragenlijst besloeg ongeveer tien minuten en bevroeg algemene onderwerpen gevolgd door vragen die een waardeoordeel ten

aanzien van vakken bevragen. Daarna werden vragen gesteld waarbij de respondent zijn/haar vaardigheden inschaalt. Hiermee werden de vakinhoudelijke, pedagogische, didactische en organisatorische vaardigheden alsmede het ambassadeurschap ten aanzien van bewegingsonderwijs in kaart gebracht. Middels vragenlijsten was er een groot bereik, waardoor de gestelde respons gehaald kon worden. Een aantal vragen waren in een vijfpunts-Likertschaal (met de categorieën; 1 = volledig oneens / 2 = enigszins oneens / 3 = neutraal / 4 = enigszins eens / 5 = volledig eens) opgesteld, hierdoor werd de mogelijkheid gegeven aan respondenten om 'neutraal' te kunnen antwoorden. Een 'gevaar' kon zijn dat de respondenten wellicht geneigd waren om neutraal in te vullen, maar de vragenlijst moest niet te 'beoordelend' overkomen. Er waren ook een aantal gesloten vragen opgesteld, omdat daar in de beantwoording van de vraag simpelweg geen ander alternatief voor was. Bij waarderingsvragen voor schoolvakken is een tien-puntenschaal gemaakt om de respondenten een ruimere keuzemogelijkheid te geven zodat het niet een zwart/wit antwoord wordt. Bij het gros van de vragen was er een mogelijkheid tot toelichting op het gegeven antwoord, sommige zijn verplicht om zodoende verdieping of verheldering te krijgen. Door deze toelichtingsmogelijkheid te geven konden respondenten hun antwoord nuanceren en zaken toevoegen die er in hun ogen toe doen. Vanuit de toelichtingen kwamen er onderwerpen naar voren die onderdeel werden van de topiclist voor de interviews.

Om verdiepende informatie te verkrijgen werden naar aanleiding van de teruggekomen vragenlijsten interviews afgenomen. De interviews werden semigestructureerd afgenomen. Op basis van een vooraf uitgewerkte interview leidraad (topiclist) zijn de interviews afgenomen, maar er werd anderzijds toch voldoende ruimte gelaten om in te gaan op de antwoorden van de geïnterviewden en nieuwe elementen aan het gesprek toe te voegen (Tuyckom, Vos, & Scheerder, 2011). De interviews werden opgenomen en getranscribeerd.

Procedure

In eerste instantie was de bedoeling om dit onderzoek alleen binnen stichting Fluvium uit te voeren. Na een aantal gesprekken met de Voorzitter College van Bestuur (VCvB) van de stichting, dhr. J. Goes, waarin het doel van het onderzoek en de relevantie zijn uitgelegd, wilde de VCvB volledig meewerken. In het Directie Overleg (DO) is het onderzoek, het doel van het onderzoek en de werkwijze uitgelegd aan de directeuren. Hierop volgend is in de Nieuwsbrief van de stichting een artikel geplaatst met een oproep door de VCvB namens mij om de vragenlijst in te vullen, in het artikel stond een link die direct naar de vragenlijst leidde. In de daaropvolgende Nieuwsbrief op intranet kwam een herhaalde oproep. Een week daarna is er een mail uitgegaan, via de VCvB namens de onderzoeker, naar de werkmailadressen van alle groepsleerkrachten binnen de stichting met het verzoek de lijst in te vullen. Na deze oproepen was de respons niet wat er verwacht werd (n=71). Hierop is de vragenlijst tevens uitgezet in SPOG en het sociale netwerk van de VCvB (n=16, n=42).

De antwoorden op de vragenlijst zijn verzameld in Google Spreadsheets en overgezet naar een Excel-document. In Excel zijn de resultaten bekeken en is er beschrijvende statistiek uitgevoerd. Doordat de vragenlijst in verschillende omgevingen uitgezet zijn, is er eerst een vergelijking gemaakt tussen de groepen om te kijken in hoeverre de groepen overeen komen en zodoende de groepen bij elkaar te kunnen/mogen voegen.

Voor de interviews is gekozen voor respondenten uit stichting Fluvium. Deze mensen komen uit dezelfde regio en werken in dezelfde stichting, zij zijn goed te bereiken voor de onderzoeker. Dit past ook binnen de eerste onderzoeksopzet, waarbij het onderzoek alleen binnen stichting Fluvium uitgezet zou worden. De selectie van de te interviewen mensen is gedaan om te komen tot een evenwichtige spreiding voor wat betreft leeftijd, bevoegdheid en voorkeur VL of GL, zoals blijkend uit de ingevulde vragenlijst. De respondenten zijn via een directe mail benaderd met de vraag of zij nog steeds mee wilden werken aan het interview, dit had men reeds aangegeven in de vragenlijst (n=16). Door de uitbraak van de Covid-19 pandemie zagen een aantal benaderde groepsleerkrachten het, gezien de veranderde omstandigheden, niet zitten om aan een interview mee te werken. Uiteindelijk zijn er negen interviews afgenomen. De interviews zijn grotendeels in Google Meet afgenomen, dit in

verband met de voorschriften van het RIVM naar aanleiding van de Covid-19 pandemie. Binnen de google Meet omgeving zijn de interviews opgenomen, alsmede op een dictafoon. De interviews zijn getranscribeerd en open en axiaal gecodeerd.

Analyses / Dataverwerking

De gegevens uit de ingevulde vragenlijsten zijn verzameld in een document vanuit Google Forms. De gegevens zijn overgezet in een Excel bestand. Vooraleer ruwe data statistisch geïnterpreteerd kunnen worden, moeten ze eerst bewerkt-gecodeerd worden. Pas daarna konden hypothesen getest worden om zodoende de onderzoeksvragen te beantwoorden. Het codeerproces gebeurde in verschillende stappen: het opstellen van een codeboek, het ingeven van de data en het opschonen van de data (Tuyckom, Vos, & Scheerder, 2011). In het Excelbestand heeft het opschonen plaatsgevonden, bijvoorbeeld een toegevoegd antwoord met een andere zinssnede in een categorie plaatsen waar deze toe behoorde. Vervolgens zijn de data opgeschoond door de vakleerkrachten die de lijst hebben ingevuld uit de data te halen, dit om 'vervuiling' van de data (onder andere over bijvoorbeeld vakkennis) te voorkomen. Na het opschonen zijn er in het Excelbestand berekeningen gedaan, waarbij in eerste instantie de groepen vergeleken konden worden. Daarna zijn er in het Excelbestand beschrijvende statische berekeningen uitgevoerd.

De open antwoorden, vanuit de toelichtingen van de respondenten, zijn in een document gevoegd, waarna deze open en axiaal gecodeerd zijn middels een kleurenindicatie. Bij het open coderen zijn de verzamelde antwoorden in deelsegmenten opgedeeld, daaropvolgend zijn deze deelsegmenten in concepten verbonden. Hierbij vertegenwoordigde een kleur een bepaalde terminologie die paste bij een bepaald overkoepelend begrip, bijvoorbeeld termen als 'kennis, opleiding, kunde, vaardigheden, geschoold....' werden geschaard onder 'vakkennis/vakvaardigheden'.

Om een en ander te verduidelijken zijn er interviews afgenomen. De interviews zijn opgenomen met Google Meet en een dictafoon. Daarna zijn deze interviews woordelijk getranscribeerd en open en axiaal gecodeerd, in het licht van de onderzoeksvragen.

Ethische aspecten

De gegevens vanuit de vragenlijsten en de interviews zijn geanonimiseerd. Bij de vragenlijsten worden de respondenten genummerd. De respondenten konden alleen door de onderzoeker en betrokken begeleider gevonden worden, deze gegevens staan opgeslagen achter een wachtwoord. De transcripties van de geïnterviewden worden genoteerd als Y. De uitwerkingen worden ook achter een wachtwoord opgeslagen.

Aan het eind van het onderzoek komt er terugkoppeling van de bevindingen naar alle leerkrachten van de stichting.

Resultaten

Samenvoegen verschillende groepen respondenten

Zoals reeds vermeld is de vragenlijst in verschillende omgevingen uitgezet. Voordat de groepen konden worden samengevoegd is eerst gekeken naar de gegeven antwoorden op de vragen door de verschillende groepen. Hierbij zijn een aantal onderwerpen gekozen om te vergelijken. Allereerst is gekeken naar de gemiddelde leeftijd van de respondenten. Deze komt per groep redelijk overeen. Daarna naar de verhouding van mannen en vrouwen en naar het al dan niet zelf verzorgen van het bewegingsonderwijs (zie tabel 1). Ook de verhoudingen van de bevoegdheden van de respondenten komen vrij goed overeen, daarop zijn de ingevulde vragenlijsten samengevoegd om zodoende een beter beeld te krijgen en de samplesize te vergroten.

Tabel 1 Vergelijking Groepen A, B en C

Groep	Leeftijd gem.	% vrouw	Bevoegdheid bewegingsonderwijs (%)				Zelf verzorgen bewegingslessen (%)
			Oud breed vóór 2005	Nieuw breed na 2005	tijdelijk	Geen	
A (n=69)	40	92	38	27	3	24	58
B (n=16)	38	88	44	19	6	31	50
C (n=38)	44	90	48	19	0	26	48

Vragenlijst

Waarde die de groepsleerkracht hecht aan bewegingsonderwijs in het Primair Onderwijs

Uit de vragenlijsten, waar de respondenten de vakken op school konden inschalen op een tien puntenschaal (1 = onbelangrijk / 10 = erg belangrijk), wordt door de meeste leerkrachten aangegeven dat de (basis-) vakken belangrijk zijn. De vakken Rekenen (9,30), Begrijpend Lezen (9,27), Taal (9,06) en Spelling (8,85) scoren hoger dan bewegingsonderwijs (8,17) en de zaakvakken (8,10). De overige vakken Muziek, Tekenen, handvaardigheid, Verkeer en Geloof scoren lager (allen onder 7,50).

Tevredenheid groepsleerkrachten ten aanzien van eigen vaardigheden bewegingsonderwijs

In de vragenlijst komt na analyse naar voren dat de groepsleerkrachten hun tevredenheid ten aanzien van hun eigen vaardigheden met betrekking tot het bewegingsonderwijs op een aantal deelvaardigheden, te weten organisatie, didactiek, pedagogiek en voorbeeldfunctie hoger dan het schaal midden inschalen. De deelvaardigheden vakkennis, beoordelen en eigen vaardigheden worden ongeveer op het schaal midden gescoord. De deelvaardigheden lessen ontwikkelen, planning en adaptief worden lager dan het schaal midden gescoord.

Tabel 2: Inschaling Eigen Vaardigheden door Groepsleerkrachten met betrekking tot het verzorgen van Bewegingsonderwijs

deelvaardigheid	Scores tevredenheid bekwaamheid in procenten (1 = ontevreden, 5 is erg tevreden)					gemiddelde	SD
	1	2	3	4	5		
vakkennis	11	16	32	28	13	3,2	1,2
organisatie	7	8	23	41	21	3,6	1,1
didactiek	8	11	26	41	15	3,4	1,1
pedagogiek	12	10	26	38	14	3,3	1,2
lessen ontwikkelen	19	22	32	22	5	2,7	1,2
planning	21	26	30	16	8	2,7	1,2
beoordelen	11	10	35	33	12	3,2	1,1
adaptief	20	22	31	19	8	2,7	1,2
eigen vaardigheid (voordoen)	19	17	25	24	16	3,0	1,3
voorbeeldfunctie	9	12	25	35	17	3,4	1,2

De groepsleerkrachten schatten zichzelf iets hoger dan het schaal midden in op de deelvaardigheid vakkennis. Uit de gegeven toelichting bij de vragenlijst blijkt dat men vindt dat de opleiding vanuit de pabo te summier is geweest, daarnaast heeft men na het behalen van de gymbevoegdheid geen nascholing gekregen en/of gedaan, het ontbreekt men aan kennis.

Lk: 'Ik vind niet dat ik met mijn huidige kennis een goede gymles kan geven.'

Lk: 'De Leergang pabo is summier.'

Lk: 'Geen bijscholing na zoveel jaren meer gevolgd.'

De respondenten die de specialisatie hebben gedaan of aan het doen zijn geven aan dat zij voldoende vakkennis hebben. Bij de spellessen geeft men aan dat er voldoende kennis aanwezig is, maar bij de ander soortige lessen (turnen/toestellen) minder.

De drie gebieden organisatorisch, didactisch en pedagogisch scoren het hoogst in de vragenlijsten. De groepsleerkrachten zijn tevreden over deze vaardigheden. De organisatie van de bewegingslessen wordt als goed ervaren. Men werkt meestal met drie velden, waarbij er één veld is waar de leerkracht meer instructie geeft.

Lk: *'Ik ben in staat om samen met de leerlingen snel op te bouwen, snel instructie te geven en snel te beginnen.'*

Lk: *'Door de jaren heen lukt het goed om een logische gymles neer te zetten, qua materiaal en intensiteit.'*

De respondenten schalen hun vaardigheden op het ontwikkelen van lessen en planning onder het schaal midden in. Vanuit de toelichting bij de vragen komt naar voren dat men er geen tijd voor heeft.

Lk: *'Vaardigheden zijn goed, maar je hebt de tijd hier niet voor.'*

Lk: *'Daar ontbreekt toch vaak de tijd voor. Ik zou het absoluut willen.'*

Lk: *'Er worden niet heel vaak nieuwe lessen ontworpen. Dat komt meer door gebrek aan tijd, prioriteit dan gebrek aan vaardigheid.'*

Anderen geven aan dat er heel veel lessen op internet te vinden zijn die goed zijn, zij willen het wiel niet opnieuw uitvinden. Weer anderen volgen een methode, of een deel daarvan. In de methode zit al een leerlijn en een planning. Men gaat, op plekken waar dit geldig is, er van uit dat de vakleerkracht dit bewaakt.

Lk: *'Lang leve facebookgroepen, maar zelf heb ik geen idee.'*

Lk: *'Waar ik normaal de methode met liefde loslaat, vind ik het hier een redding.'*

De respondenten vinden hun vaardigheden om te beoordelen boven gemiddeld. Voor het beoordelen wordt door groepsleerkrachten veelal gekeken naar inzet en vaardigheid/motoriek. Bij scholen die een vakleerkracht hebben, wordt de beoordeling overgelaten aan de vakleerkracht of in samenspraak gedaan. Er zijn scholen die niet of nauwelijks beoordelen.

Lk: *'We geven een beoordeling op inzet en motoriek. Er wordt zelden lager dan voldoende gegeven voor motoriek.'*

Lk: *'Als ik zie dat een kind zijn of haar best doet, ben ik tevreden, ook al is het beheersingsniveau wellicht beneden peil.'*

Lk: *'Dit gaat in samenspraak met gymdocent.'*

De respondenten schatten zichzelf relatief laag in voor wat betreft hun vaardigheid om adaptief gymles te geven. Uit de gegeven toelichting blijkt dat men dit wijdt aan gebrek aan opleiding.

Lk: *'Niet voldoende tijd en vaardigheid voor.'*

Lk: *'Ik denk dat ik ze goed kan aanpassen, maar dit weet ik natuurlijk niet zeker zonder de opleiding.'*

Een ander deel biedt de oefening aan op een ander niveau, maar spreekt niet van passende leerstof.

Lk: 'Ik zie welke kinderen een achterstand hebben op motorisch gebied en ik schenk daar zeker aandacht aan. Maar om te spreken van passende leerstof.. dan denk ik toch aan diepere 'behandeling'

Een groot deel van de groepsleerkrachten vindt het aanpassen van de oefeningen op het niveau van de (individuele) leerlingen best te doen, voor de kinderen die motorisch (veel) achterlopen of juist voorlopen qua motorische ontwikkeling vindt men het wat lastiger om op de juiste wijze de (deel-) vaardigheden aan te leren. Het ontbreekt aan opleiding, kennis. Het is veelal dezelfde oefening met een iets andere uitvoering.

Lk: 'Zoals gezegd, iedereen doet mee met dezelfde oefeningen, op eigen niveau.'

Lk: 'Ik pas het niveau zoveel mogelijk aan dat van de kinderen. Ik geef daarbij ook tips om iets makkelijker of moeilijker te maken.'

De waarde waarop de respondenten zichzelf inschalen op het gebied van beweegvaardigheden, voordoen, is rond het schaal midden. Groepsleerkrachten geven aan dat zij geregeld de kinderen, waarvan zij vinden/weten dat zij iets voor kunnen doen, inzetten om oefeningen voor te doen. Deels is dit ingegeven door angst of gebrek aan durf. Daarnaast geven leerkrachten leeftijd, met de daarbij behorende lichamelijke facetten, aan als factor om oefeningen niet meer voor te (kunnen) doen. Het betreft overigens veelal de turn- / toestelonderdelen, bij spel geeft men aan het voordoen wel te doen.

Lk: 'Turnen niet meer. Voelt niet goed. Laten we de leeftijd de schuldgeven. Angst om te vallen misschien. Niet zo elastisch meer.'

Lk: 'Diploma is behaald, dus de belangrijkste dingen lukken wel. Toch laat ik vaak leerlingen de opdracht voordoen. Om met niet opgewarmde spieren zonder 'vangers' de handstand voor te doen, is voor mij niet de meest ideale optie.'

Lk: 'Ondanks dat ik vaak sport, is mijn lijf wat minder soepel dan voorheen. Ik doe dus niet altijd alles zelf voor, maar daar vraag ik leerlingen voor.'

In de vragenlijst waarderen de groepsleerkrachten zichzelf op het gebied van voorbeeldfunctie boven het schaal midden. De groepsleerkrachten geven in de toelichting van de vragenlijst aan dat zij zichzelf meestal wel als voorbeeld zien. Zij sporten geregeld en geven aan dit naar de groep uit te stralen door er positief over te praten en bewegen aan te moedigen.

Lk: 'Ik spreek hier altijd positief over.'

Lk: 'De meeste leerlingen weten dat ik regelmatig sport.'

Met een hogere score dan het schaal midden geven de leerkrachten aan dat zij tevreden zijn met hun voorbeeldfunctie.

Keuze vakleerkracht of groepsleerkracht

De groepsleerkrachten die de voorkeur geven aan de vakleerkracht bewegingsonderwijs (n=112, 86%) geven aan dat deze beter opgeleid is, meer vakkennis heeft en een betere kwaliteit lessen levert. Onder kwaliteit verstaat men een doorlopende lijn, brede kennis van het aanbod en de mogelijkheden om te differentiëren. Daarnaast heeft de vakleerkracht feeling met het vak en blijft deze zich op het vakgebied ontwikkelen. Dit komt in de vragenlijst duidelijk naar voren.

Lk: *'Een vakleerkracht "zit" meer in het vak. Zij hebben over het algemeen meer inzicht in soorten spellen, materialen, leerlijnen en hoe te differentiëren. Ook kunnen zij de lessen vaak van te voren klaarzetten (en tussendoor voor andere groep aanpassen op niveau).'*

Lk: *'Deze meer kennis bezit en doet wat hij leuk vindt. Als je doet wat je leuk vindt straalt je dat uit en worden de kinderen vaak ook enthousiaster. '*

Lk: *'Deze de tijd en de ruimte neemt om inhoudelijk goede en gevarieerde lessen voor te bereiden waar een doorgaande lijn in zit, met ruimte voor differentiatie.'*

Lk: *'De Pabo opleiding bewegingsonderwijs is niet te vergelijken met iemand van de ALO. ALO afgestudeerde kunnen betere gymlessen geven dan iemand met de Pabo Vak diploma bewegingsonderwijs.'*

Lk: *'De mensen die vakleerkracht zijn, hebben hiervoor een opleiding gevolgd en weten beter hoe ze de lessen kunnen indelen en leerlingen hierbij kunnen volgen en begeleiden. Daarnaast hebben zij meer affiniteit met het vak.'*

De groepsleerkrachten die twijfelen of de vakleerkracht beter is (n=17, 14%), geven aan dat de groepsleerkracht de kinderen in de groep beter kent, qua gedrag, waardoor men de kinderen beter kan begeleiden.

Lk: *'Omdat wij de leerlingen het beste kennen en ook verder kunnen gaan met de sociale interactie in een groep door middel van het boekje de groene spelen bijvoorbeeld.'*

Lk: *'Ik heb gekozen voor groepsleerkracht omdat ik het belangrijk vind dat kinderen in een veilige omgeving sporten waar ook een fijne sfeer hangt. Ik geef zelf bewegingsonderwijs en vind het erg prettig om ook tijdens de gymles in te kunnen spelen op dingen die eerder die dag gebeurd zijn.'*

Men geeft aan dat men het ook leuk vindt om deze lessen te geven en ze het jammer vinden als ze dat niet meer zouden kunnen doen. Tevens wil men de kinderen ook graag zien in een andere hoedanigheid dan tijdens de lessen in het klaslokaal.

Lk: *'Je leert je kinderen in de gymzaal vaak op een andere manier (beter) kennen en krijgt zo een totaalbeeld van je kinderen.'*

Er zijn een aantal leerkrachten die aangeven dat zij een mix van de groepsleerkracht en een vakleerkracht prettig zouden vinden. De kennis en kunde van de vakleerkracht gecombineerd met de kennis van de groep van de groepsleerkracht.

Lk: *'Dit kan ook samen. Een vakleerkracht heeft een specialisme. Meer scholing en bijscholing. Ook mis je soms nieuwe ideeën / inspiratie. Vaak ook omdat materialen niet deugen en onbruikbaar zijn. Hoe gebruik je de beschikbare materialen en in welke combi? Een groepsleerkracht is bekend voor de kinderen. Mooie combi.'*

Lk: *'Ik kies een groepsleerkracht omdat de groepsdynamica daarmee ontzettend geholpen kan worden. Ik zou dit wel adviseren met een vakleerkracht er naast of erbij.'*

Interviews

Waarde die de groepsleerkracht hecht aan bewegingsonderwijs in het Primair Onderwijs

De meeste groepsleerkrachten geven in de interviews aan dat de basisvakken tot de kern van het onderwijs behoren. Het bewegingsonderwijs komt veelal samen met de zaakvakken (wereldoriëntatie) op een tweede plaats. Het bewegingsonderwijs wordt gezien als een neventaak.

Lk: *'Rekenen, taal, spelling, begrijpend lezen, technisch lezen. Die vakken, daar zit, zeg maar de basis en dan daarna- Ik vind bewegingsonderwijs wel minstens zo belangrijk als wereldoriëntatie, bijvoorbeeld.'*

Lk: *'Maar ik vind de belangrijkste taak van het onderwijs, vind ik rekenen, lezen, schrijven, spellen. Maar dit (bewegingsonderwijs) is wel een belangrijke neventaak, zeg maar.'*

Lk: *'De kennisoverdracht. Die stel ik daar wel boven ja.'*

Tevredenheid groepsleerkrachten ten aanzien van eigen vaardigheden bewegingsonderwijs

In de interviews wordt het beeld aangaande vakkennis bewegingsonderwijs dat uit de vragenlijst komt bevestigd. Men vindt de opleiding die men heeft genoten niet voldoende en volgt geen bij- en/of nascholing.

Lk: *'Nou ja, als ik naar mezelf kijk en wat voor opleiding ik voor bewegingsonderwijs heb gehad, vond ik dat niet zo heel veel voorstellen.'*

Lk: *'Nee, ik heb nooit bijscholing gevolgd.'*

Organisatorisch, didactisch en pedagogisch ondervindt men geen hinder. Men geeft in de interviews aan dat men op deze gebieden tevreden is over zichzelf, dit is passend bij de uitkomsten van de vragenlijst.

Lk: *'Organisatorisch? Ik ervaar niet zoveel problemen bij mijn gymles.'*

Lk: *'Ik ben wel bekwaam in orde houden en verdeling in vakken, groepjes maken, het allemaal aan de gang zijn en allemaal aan de gang blijven.'*

Op het gebied van lessen ontwikkelen en planning is men, evenals in de vragenlijsten kritischer naar zichzelf. De geïnterviewde leerkrachten geven aan dat de methode min of meer de jaarplanning aangeeft.

Lk: *'De jaarplanning, ik volg een methode die we op school hebben. Hoe heet dat, bewegingsonderwijs in het gymlokaal.'*

Lk: *'Ja, ik schrijf gewoon een jaarplanning, dus ik pak die, wij hebben die map basislessen bewegingsonderwijs, alleen die vernieuwde map, waar veertien lessen in zitten met als hoofddoel al die toestellen. En dan schrijf ik wel een jaarplanning op, maar ja dat is....., die schrijft de methode eigenlijk zelf al.'*

Anderen geven aan geen planning te hebben maar wel te zorgen dat er verschillende vaardigheden aan bod komen tijdens de lessen gedurende het jaar.

Lk: *'Niet, nee. Ik heb daar niet echt een planning voor. Ik zorg dat er bepaalde onderdelen aan bod komen voor het rapport...'*

Het beoordelen wordt grotendeels op inzet gedaan. Dat vinden de respondenten het belangrijkste. Men gaat uit van de eigen observaties maar twijfelt soms ook of dit wel het goede is. In sommige gevallen beoordeelt men niet.

Lk: *'En dan kijk ik gewoon hoe het gaat. Dus ik weet niet of ik de goede normen daarin direct hanteer, daar ben ik heel eerlijk in.'*

Lk: *'Maar waar dat precies, specifiek op gebaseerd is, is nog een goede vraag.'*

Lk: *'Ik vind dat iedereen die mee doet en zijn best doet en zich niet aan de kant, niet aan de kant gaat zitten, die krijgt van mij gewoon een voldoende of niet qua inzet.'*

Lk: *'Dat doen wij eigenlijk bijna niet.'*

Het aanpassen of geschikt maken van de oefeningen (adaptief) komt onder het schaal midden uit in de vragenlijst, maar uit de interviews komt naar voren dat men de oefeningen aanpast aan het niveau van de kinderen.

Lk: *'We gaan drie niveaus achteruit om bij de basis te beginnen, zo, dat. En dan succeservaringen laten opdoen en vaak is dan het vaardigheidsniveau misschien niet zo hoog als dat ik wilde, maar wel voor hun, dat zij zich wel wat hebben ontwikkeld.'*

Lk: *'Dan zorg ik wel dat ik een plan heb van, hoe kan ik hem uitdagen? Hoe kan ik hem moeilijker maken? Hoe kan ik het makkelijker maken?'*

Lk: *'Ik weet eigenlijk wel wat ik moet doen als een kind iets niet kan, of niet durft, dat ik dan toch naar een niveau lager terugga.'*

Sommige leerkrachten vinden dat zij de norm hoog leggen voor de wat zwakkere kinderen. Anderen passen de oefeningen aan, zodat er succeservaringen opgedaan worden door de kinderen. Het wordt lastig ervaren als er grote achterstanden zijn of juist een enorme voorsprong is.

Lk: *'Soms denk ik dat het net te hoog ligt, vooral voor kinderen die echt zwak motorisch zijn.'*

Lk: *'Als er bijvoorbeeld extreem motorische problemen zijn, dan wordt het echt al lastiger. Of als het kind juist heel erg vaardig is, vaardiger dan jijzelf, dan is dat stapje erbovenop is dan ook wel weer lastig.'*

Op het gebied van eigen beweegvaardigheid (voordoen) wordt in de interviews het beeld dat geschetst wordt in de vragenlijst bevestigd. De leeftijd, de durf en wat angst zijn factoren die de groepsleerkracht beweegt om minder voor te doen.

Lk: *'Dat is niet omdat ik denk dat ik het niet kan, maar het is gewoon, ik durf niet meer.'*

Lk: *'Ik ben zelf bijna veertig en ik durf al niet meer heel veel voor te doen.'*

Lk: *'Ik ga echt geen hurk/wendsprong meer maken, terwijl ik als ik- Dat is gewoon angst hè.'*

Het inzetten van leerlingen om voor te doen is een veel geziene oplossing. Bij de spellessen geven de leerkrachten aan meer voor te doen dan bij de toestellessen.

Lk: *'Ik probeer dingen voor te doen, maar meestal kies ik iemand uit waarvan ik weet, o, die kan dat prima voordoen en die doet dat voor, dus...'*

Lk: *'Dus ik gebruik eigenlijk altijd een betere beweging.'*

Lk: *'En ik spring niet altijd over een kast of zo, dat is dus wat ik zeg, daar kan ik in verbeteren, maar bij de spellen doe ik mee.'*

Lk: *'Ik zoek daar ook mijn kinderen wel voor uit, van doe jij dit maar eens even voor. Wat ik kan, doe ik wel voor overigens.'*

De voorbeeldfunctie wordt in de interviews als goed ingeschaald. Men geeft aan zelf te sporten en dit ook naar de groep uit te dragen door hun eigen gedrag maar ook door het er met de groep over te hebben. Door af en toe mee te doen met spellen in de les en op het schoolplein geeft men een positief signaal af naar de kinderen.

Lk: *'Ik sport ook veel thuis. En de kinderen weten dat en ik zeg al, ik ga ook bokspringen en dat vinden ze wel grappig en soms doe ik mee met een potje voetballen of zoiets.'*

Lk: *‘Daar, ik gewoon ook, dat we het er in de klas vaak over hebben. De kinderen weten ook dat je sport. Dat je het ook met de kinderen erover hebt dat het leuk is. Ook in de gymles doe ik mee met spellen bijvoorbeeld.’*

LK: *‘En ik ben wel denk ik een positief voorbeeld in de zin dat ik gewoon heel positief ben over sport en bewegen, dus- Dat straalt ik wel uit denk ik.’*

Keuze vakleerkracht of groepsleerkracht

Bij de keuze voor een vakleerkracht voor het verzorgen van het bewegingsonderwijs sluit men bij de interviews aan bij de bevindingen vanuit de vragenlijst. De opleiding, kennis en kunde van de vakleerkracht zijn een grote pré. Daarnaast vindt men de affiniteit die de vakleerkracht heeft van belang.

Lk: *‘Maar ook ik vind mezelf niet bekwaam genoeg altijd om een goede gymles te geven.’*

Lk: *‘Ik denk dat een leerling ook heel goed aanvoelt of een leerkracht het fijn vindt om gym te geven of niet. Dus ik denk dat daar de meerwaarde in zit, dat je dat enthousiasmeren dat dat gewoon, bij een vakleerkracht verwacht ik dat dat veel beter overkomt.’*

Lk: *‘Ik verdiep me er niet verder in hè, als je vakleerkracht bent, dan blijf je ontwikkelen en dat doe ik eigenlijk niet heel erg meer.’*

LK: *‘Omdat die wel echt specifiek, die heeft echt een brede kennis over alles wat bij, voor bewegingsonderwijs aangeboden moet worden, maar dan ook echt een brede, brede kennis.’*

De groepsleerkrachten die kiezen voor het geven van de bewegingslessen door de groepsleerkracht geven aan dat zij de kinderen beter kennen en dat men de kinderen in een andere setting dan de setting van het klaslokaal wil meemaken.

LK: *‘Weet je, als groepsleerkracht kun je daar een beetje mee spelen. Je weet waar de sterke en de zwakke punten van de kinderen liggen, dus in die zin kan je ze wel beter begeleiden. Lijkt mij lastiger voor een vakleerkracht om alle kinderen goed te kennen.’*

Lk: *‘Ik zou het voor mezelf jammer vinden om nooit meer gym te geven.’*

LK: *‘Sommige kinderen blinken enorm in gym uit, maar die vinden het rekenen wel lastig en taal. Als je daar als groepsleerkracht nooit meer deel vanuit maakt, mis je denk ik een belangrijk deel van de kinderen.’*

Discussie

Beantwoording onderzoeksvragen

Het doel van dit onderzoek was om het geluid van de groepsleerkracht te laten horen in de discussie rondom het inzetten van een vakleerkracht voor bewegingsonderwijs in het primair onderwijs. Daarbij was het doel om inzichtelijk te krijgen hoe de groepsleerkracht bewegingsonderwijs waardeert, hoezeer hij/zij zichzelf bekwaam acht en waar de voorkeur van de groepsleerkracht naar uit gaat bij de keuze om al dan niet een vakleerkracht voor bewegingsonderwijs in te zetten.

In eerder onderzoek werd als argument voor de groepsleerkracht die de bewegingslessen verzorgt aangedragen dat zij de groep beter kennen en dus beter aansluiten bij hun specifieke behoeften (MacMaster, 2013). De respondenten in het huidige onderzoek die de groepsleerkracht prefereren, geven aan dat de binding met de groep van belang is, zoals ook twee casus-leerkrachten uit eerder onderzoek van Morgan aangaven (Morgan, Edwards, Bryant, & Mitchell-Williams, 2019). In dat onderzoek komt naar voren dat de vaardigheden in de klas ook heel goed ingezet kunnen worden in

de gymzaal. Tevens is er een ander soort contact, met het individu maar ook met de groep, en ontstaat er een totaalbeeld van de kinderen als je zelf de bewegingslessen verzorgt. In de eerste hypothese van het huidige onderzoek werd dan ook gesteld werd dat de groepsleerkrachten zouden vinden dat zij de lessen bewegingsonderwijs zelf het beste kunnen geven, omdat zij de kinderen en de groep het beste kennen en zodoende de lessen kunnen aansluiten op bijvoorbeeld het motorisch, cognitief en affectief niveau wordt echter door de overgrote meerderheid van de respondenten niet bevestigd. De meerderheid ziet vakkennis, het ontwerpen en uitvoeren van leerlijnen, planning en de algehele affiniteit met sport en bewegen als grootste voordeel bij het inzetten van een vakleerkracht.

De tweede hypothese waarin verwacht werd dat de groepsleerkracht zichzelf bekwaam genoeg vindt om de lessen bewegingsonderwijs te kunnen geven, maar desondanks graag wil dat een vakleerkracht de lessen bewegingsonderwijs verzorgt om de werkdruk te verlichten (Rijpstra & Klaassen, Goed bewegingsonderwijs, 2018; Overtoom, Slot-Heijs, & Lucassen, 2017) wordt eveneens niet bevestigd door de ondervraagde groepsleerkrachten. Men geeft aan dat men de lessen zelf kan verzorgen; de keuze voor de vakleerkracht is door de meerderheid niet gebaseerd op het verlichten van de werkdruk. De factoren tijd en ruimte in het rooster worden wel een aantal malen genoemd, maar dat is slechts een klein deel van het geheel.

De waarde die men hecht aan bewegingsonderwijs is redelijk hoog te noemen. Er zijn echter schoolvakken die de basis vormen, te weten begrijpend lezen, technisch lezen, rekenen, taal en spelling waar meer waarde aan wordt gehecht door de groepsleerkrachten. Bewegingsonderwijs wordt vaak gezien als 'erbij' en voor de groepsleerkracht als een neventaak. In een eerder onderzoek naar de implementatie van een veelomvattend programma (voeding en bewegingsonderwijs) onder honderden speciaal getrainde leerkrachten, kwam naar voren dat het bewegingsonderwijs een lagere prioriteit heeft ten opzichte van vakken met een 'duidelijke prestatiemeting' (Barroso, McCullum-Gomez, Hoelscher, Kelder, & Murray, 2005). Bij een ander onderzoek naar het invoeren van een methodiek voor bewegingsonderwijs (Usher & Anderton, 2014) geven groepsleerkrachten ook aan dat de prioriteit ligt bij de basisvakken. Men geeft wel aan bewegingsonderwijs zeer belangrijk te vinden (Usher & Anderton, 2014). Op een schaal van één tot tien scoort bewegingsonderwijs bij het huidige onderzoek een 8,17 gemiddeld onder de respondenten qua belang. Een flink aantal andere vakken, onder andere verkeer en de creatieve vakken, vinden de respondenten een stuk minder belangrijk en deze scores beduidend lager. Het bewegingsonderwijs komt samen met de zaakvakken (geschiedenis, aardrijkskunde, natuur) op een tweede plaats in de waarde beoordeling in het basisonderwijs door de groepsleerkrachten.

Organisatorisch, pedagogisch en didactisch zijn de groepsleerkrachten tevreden over hun kwaliteiten bij het bewegingsonderwijs. In het peil.bewegingsonderwijs, een onderzoek door de onderwijsinspectie dat inzichtelijk maakt hoe het bewegingsonderwijs eruitziet op scholen voor (speciaal) basisonderwijs, gaven leerkrachten van groep acht dit zelfde aan (Inspectie van het Onderwijs, 2018). De groepsleerkrachten vinden hun eigen specifieke kennis op het gebied van bewegingsonderwijs echter niet voldoende om hierin goed onderwijs te kunnen verzorgen en men volgt bovendien ook geen nascholing nadat men de bevoegdheid heeft behaald. Dit komt overeen met een onderzoek van DeCorby (2005) op twee scholen naar de kwaliteit van bewegingsonderwijs, waarin de bewegingslessen gegeven werden door groepsleerkrachten en een vakleerkracht. Ook in dat onderzoek gaven groepsleerkrachten aan dat zij niet voldoende vakspecifiek onderlegd zijn en dus onvoldoende kennis hebben op het gebied van bewegingsonderwijs. Het zelf ontwikkelen van lessen en een planning maken worden in het huidige onderzoek door groepsleerkrachten laag ingeschaald, mede omdat men vaak aangeeft een methode te volgen. Daarin is er al een planning en staan er lessen volledig klaar. Groepsleerkrachten halen bovendien vaak nieuwe spellen en lessen van internet, waarbij men aangeeft wel in afwisseling te voorzien en dat de meeste onderdelen aan bod komen gedurende een schooljaar. In een empirisch onderzoek onder tientallen directeuren waar de bewegingslessen op school worden gegeven door groepsleerkrachten (Lynch, 2015), kwam de

overtuiging naar voren dat goed opgeleide leerkrachten kunnen voorzien in lessen van hogere kwaliteit, omdat ze beter ontwikkelingsgerichte en passende bewegingslessen kunnen geven. De groepsleerkrachten in het huidige onderzoek bevestigen dit beeld, doordat ze aangeven dat ze adaptief lesgeven en gefaseerd aanleren van (deel-) vaardigheden als lastig ervaren. Ook hier mist men dus de specifieke vakkennis. Dit wordt gewijd aan de summiere opleiding die men op de pabo genoot op het gebied van bewegingsonderwijs (vóór 2005) en aan het gebrek aan (bij-) scholingen. Het voordoen van vaardigheden wordt door de groepsleerkrachten over het algemeen overgelaten aan de 'betere' bewegers in de groepen. Men peilt wie iets goed kan en zet deze leerling dan in om het even voor te doen, terwijl de leerkracht aanwijzingen geeft. Op de deelvraag of men een voorbeeldfunctie vervult is men echter wel positief, het grootste deel van de groepsleerkrachten geeft aan dat zij zelf sporten en dit ook uitstralen in de groepen. Zij praten positief over bewegen.

In een rapport over de effecten van meer en beter bewegingsonderwijs (Straatmeyer, 2018) werd over vakleerkrachten gezegd dat zij door hun vierjarige opleiding aan de ALO meer bekwaam zijn om invulling te geven aan het bewegingsonderwijsprogramma. Deze bewering wordt in dit onderzoek bevestigd door de groepsleerkrachten zelf. Het grootste deel van de respondenten geeft aan te denken dat de vakleerkracht een betere opleiding heeft genoten, beter in staat is de leerlijn en planning te ontwikkelen en beter is in adaptief lesgeven. Als ander groot voordeel van de vakleerkracht wordt door de respondenten aangegeven dat deze specifiek voor de ALO-opleiding heeft gekozen en dus affiniteit heeft met het onderwerp sport en bewegen. Een aantal respondenten gaf dan ook aan dat men zich, door gebrek aan opleiding, minder vertrouwd voelt in de gymzaal. Groepsleerkrachten hebben tijdens of na de Pabo enkel een aanvullende leergang gevolgd voor bewegingsonderwijs, waarover al eerder is geconcludeerd dat deze ontoereikend is in termen van tijd en dekking (Straatmeyer, 2018). Ten gevolge hiervan zouden groepsleerkrachten een gebrek hebben aan zelfvertrouwen en kennis van bewegingsonderwijs (De Lisio & Lu, 2009; Edwards, et al., 2019) en daadwerkelijk minder competent zijn om dit te verzorgen (Harris, Cale, & Musson, 2010; Edwards, et al., 2019). Omgekeerd gezegd, komt uit zowel het huidige onderzoek als uit eerdere onderzoeken naar voren dat de vakleerkracht met meer kennis, enthousiasme en zelfvertrouwen voor de groepen zal staan, waardoor de lessen een betere kwaliteit krijgen.

Theoretische en praktische implicaties

De bevindingen in dit onderzoek laten zien dat de groepsleerkrachten bevestigen wat de schoolleiders, vakspecialisten en een aantal politici aangeven. De groepsleerkrachten zien een vakleerkracht voor de groep bij bewegingslessen als meerwaarde om de kwaliteit van het bewegingsonderwijs te doen stijgen. Dit perspectief vanuit de groepsleerkrachten is een aanvulling op het beeld vanuit de vakwereld van de LO, de schoolleiders en de politiek.

Dit bevestigt voor educatieve beleidsmakers dat het is aan te bevelen om te onderzoeken hoe het aandeel vakleerkrachten kan worden verhoogd. De combinatie van vakleerkracht met groepsleerkracht is daarbij ook het onderzoeken waard, met het oog op de financiële gevolgen.

Door de groepsleerkrachten en de schooldirecteuren kan gekeken worden naar het alloceren van de door de Nederlandse staat beschikbaar gestelde werkdruggelden. Mogelijk biedt dit een mogelijkheid om een deel van het budget te gebruiken om een vakleerkracht aan te stellen; immers, hoewel de groepsleerkrachten dit niet aanvoeren als reden voor hun voorkeuren voor een vakleerkracht, kan het hen wel degelijk ontlasten.

Het is aan te bevelen om, zolang er niet volledig met vakleerkrachten gewerkt wordt, sterk in te zetten op professionaliseringsactiviteiten voor groepsleerkrachten. Dit kan (deels-) gebudgetteerd worden uit professionaliseringsgelden en/of de lerarenbeurs. Hier is een rol voor de KVLO en de ALO's weggelegd, zij kunnen hun vizier mede gaan richten op de groepsleerkrachten.

Limitaties

De respons op de uitgezette vragenlijst viel in eerste instantie tegen. Hierdoor is de lijst binnen een andere stichting uitgezet en in het sociale netwerk van de VCvB. Door andere delen van het land te betrekken in het onderzoek, zijn de resultaten wellicht beïnvloed ten opzichte van de eerste onderzoeksopzet waarbij het onderzoek alleen zou plaatsvinden in de Betuwe.

Door de Covid-19 (Corona) pandemie is er in onderwijsland veel roering ontstaan. Van de één op de andere dag gingen leerkrachten in het primair onderwijs het onderwijs op afstand vorm geven, dat was een omdeuk proces. Door de omschakeling naar het afstandsonderwijs en de daarbij behorende hectiek in het werkveld hebben een aantal respondenten, die benaderd waren voor een interview, hun medewerking teruggetrokken. Een aantal, via de mail, direct benaderde groepsleerkrachten gaven geen respons.

De mensen die benaderd zijn en meewerkten aan een interview zijn grotendeels via Google Meet geïnterviewd, een aantal zijn, met inachtneming van de geldende richtlijnen opgesteld door het RIVM, face-to-face geïnterviewd. Dit geeft een andere sfeer aan een interview. De binding tussen interviewer en deelnemer, die in een reguliere interviewsetting opgebouwd wordt, krijgt op de wijze waarop de interviews zijn afgenomen een andere lading, dit kan van invloed zijn geweest op de resultaten.

De groepsleerkrachten die aangaven mee te willen werken aan een interview zijn mensen zijn die een bepaalde visie op bewegingsonderwijs hebben en deze graag willen delen. Dit zijn dus mensen die bepaalde inzichten hebben waardoor de gemiddelde uitkomst beïnvloed zou kunnen zijn.

De interviews hebben alleen plaatsgevonden met groepsleerkrachten binnen stichting Fluvium, dit geeft een resultaat met betrekking tot een beperkt geografisch gebied waar wellicht eenzelfde mening heerst aangaande het onderwerp.

Vanuit de vragenlijst en in de interviews kwam naar voren dat men binnen de keuze voor vakleerkracht of groepsleerkracht graag een keuzemogelijkheid had gezien met een combinatie van deze twee. Men voelde zich gedwongen tot een keuze, wat mogelijk van invloed is geweest op de resultaten. Hier kan uit geconcludeerd worden dat men graag in zou willen zetten op een mix van de twee soorten leerkrachten bij bewegingsonderwijs. Zo is de expertise van de vakleerkracht aanwezig alsmede de voordelen die aangegeven worden om de lessen te laten verzorgen door de groepsleerkrachten.

Conclusie

De 'basisvakken' hebben volgens groepsleerkrachten een grotere waarde dan bewegingsonderwijs in het primair onderwijs. Het bewegingsonderwijs komt samen met de zaakvakken op een tweede plaats. Op het gebied van vakkennis, adaptiviteit en beweegvaardigheden (voordoen) voelen groepsleerkrachten zich minder competent dan vakleerkrachten. De voorkeur van de groepsleerkracht gaat dan ook uit naar het aanstellen van een vakleerkracht voor bewegingsonderwijs. Dit sluit aan bij eerdere bevindingen waarbij schoolleiders en professionals zijn bevestigd op dit onderwerp. Er gaan ook stemmen op voor een combinatie van een vakleerkracht met een groepsleerkracht; zo zijn de voordelen van beide keuzes van toepassing op de groep die les krijgt. Door het geluid van de groepsleerkracht in de discussie over het inzetten van vakleerkrachten voor bewegingsonderwijs in het primair onderwijs te laten horen, is er een completer beeld ontstaan in de discussie vakleerkracht vs. groepsleerkracht. Met dit beeld kunnen de schoolleiders, beleidsmakers, opleiders en vakverenigingen in de toekomst wellicht meer beargumenteerd plannen maken omtrent dit onderwerp.

Disseminatieplan

In dit onderzoek zijn alle groepsleerkrachten van de stichting Fluvium betrokken. De resultaten, bevindingen en aanbevelingen worden in het directie overleg van de stichting teruggekoppeld. Zo hebben de directeuren die ook hun medewerking hebben verleend inzicht in het onderzoek en weten zij waar zij eventueel wat zouden kunnen betekenen.

Daarnaast wordt er een artikel geschreven voor de nieuwsbrief van de stichting, dit is het communicatiemiddel vanuit het hoofdkantoor naar de medewerkers. Zo hebben de medewerkers inzicht in de bevindingen van het onderzoek waar zij aan meegewerkt hebben. Het kan tevens het gesprek binnen de stichting op gang brengen over het al dan niet aanstellen van (meer) vakleerkrachten bewegingsonderwijs.

Naast dit alles is er een mogelijkheid om op de algemene studiedag van de stichting een presentatie te houden waarin er meer ingegaan wordt op de inhoud van het onderzoek. Daarin zal met name worden ingegaan op het verzamelen en delen van praktische tips om het bewegingsonderwijs kwalitatief te doen stijgen.

De bevindingen worden doorgebriefd aan Welzijn West-Betuwe een samenwerkingspartner voor bewegen in de gemeente. Zij verzorgen immers een aantal gymlessen binnen de scholen in de gemeente, en kunnen wellicht hun lesaanbod en hulpaanbod aanpassen aan de bevindingen, zodat er een kwaliteitsimpuls gegeven wordt.

Daarnaast worden de bevindingen gedeeld met de sportformateur en de JOGG regisseur van de gemeente. Deze kan wellicht een verbindende functie innemen in naschools aanbod en/of binnenschools aanbod vanuit verenigingen en/of commerciële aanbieders om de kwaliteit van het onderwijs te doen groeien.

Het thesisstuk zal ge-upload worden op Researchgate, zodat ander onderzoekers en/of studenten de bevindingen kunnen inzien en eventueel verder onderzoek zouden kunnen initiëren.

Tenslotte wordt er een artikel aan de KVLO aangeboden ter publicatie. In dit artikel worden de resultaten besproken en de conclusies gedeeld. De lezers van het vakblad hebben naar alle waarschijnlijkheid interesse in de bevindingen, aangezien het een onderwerp is dat de vakwereld al geruime tijd bezighoudt.

Bibliografie

- Barroso, C. S., McCullum-Gomez, C., Hoelscher, D. M., Kelder, S. H., & Murray, N. G. (2005). Self-Reported Barriers to Quality Physical Education by Physical Education Specialists in Texas. *Journal of School Health*, 313-319.
- De Lisio, A., & Lu, C. (2009). Specifics for generalists: Teaching elementary physical education. *International Electronic Journal of Elementary education*, 170-187.
- DeCorby, K., Dixon, S., & Halas, J. (2005). Classroom Teachers and the Challenge of Delivering Quality Physical Education. *The Journal of Educational Research*, 37-41.
- Dyson, B., Cowan, J., Gordon, B., Powell, D., & Shulruf, B. (2017). Physical education in Aotearoa New Zealand primary schools: Teacher's perceptions and policy implications. *European Physical Education Review*, 467-486.
- Edwards, L. C., Morgan, A. S., Bryant, K., Cooper, S.-M., Keegan, Jones, A. M., & J., R. (2019). A Professional Development Program to Enhance Primary School Teachers' Knowledge and Operationalization of Physical Literacy. *Journal of Teaching in Physical Education*, 126-135.
- Faulkner, G. E., Dwyer, J. J., Irving, H., Adlaf, E. M., Allison, K. R., & Goodman, J. M. (2008). Specialist or Nonspecialist Physical Education Teachers in Ontario Elementary Schools: Examining Differences in Opportunities for Physical Activity. *The Alberta Journal of Educational Research*, 407-419.
- Hallal, P. C., Victora, C. G., Azevedo, M. R., & Wells, J. C. (2006). Adolescent Physical Activity and Health; A systematic review. *Sports Med*, 1019-1028.
- Harris, J., Cale, L., & Musson, H. (2010). *The predicament of primary physical education: A consequence of 'insufficient' ITT and 'ineffective' CPD?* Taylor and Francis.
- Inspectie van het Onderwijs. (2018). *Peil.Bewegingsonderwijs*. Utrecht: Inspectie van het Onderwijs.
- Keay, J., & Spence, J. (2012). "Addressing Training and Development Needs in Primary Physical Education." In *An Introduction to Primary Physical Education*, edited by G. Griggs. Oxon: Routledge.
- Kwartiermakersgroep Physical Literacy. (2018). *'Physical Literacy'; bouwstenen voor een leven lang bewegen van jong tot oud*. Ede: Kwartiermakersgroep Physical Literacy.
- Lucassen, J., & Slot-Heijs, J. (2018). *Leerkrachten bewegingsonderwijs in het primair onderwijs; De inzet en kwaliteit van vakleerkrachten en groepsleerkrachten voor bewegingsonderwijs - secundaire analyse*. Utrecht: Mulier instituut.
- Lynch, T. (2015). Health and physical education (HPE): Implementation in primary school. *International Journal of Educational Research*, 88-100.
- MacMaster, N. (2013, April 18). *achper.org.au*. Opgehaald van Achper: <https://www.achper.org.au/blog/blog-why-generalist-teachers-are-ideal-candidates-to-teach-pe>
- McKenzie, T. L., Stone, E. J., Feldman, H. A., Epping, J. N., Yang, M., Strikmiller, P. K., & Parcel, G. S. (2001). Effects of the CATCH physical education Intervention: Teacher type and lesson location. *American Journal of Preventive Medicine*, 21(2), 101-109.

- Morgan, K., Edwards, L., Bryant, L., & Mitchell-Williams, E. (2019). Transferring primary generalists' positive classroom pedagogy to the physical education setting: a collaborative PE-CPD process. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 43-58.
- Morgan, P., & Bourke, S. (2005). An investigation of preservice and primary school teachers' perspectives of PE teaching confidence and PE teacher education. *ACHPER Healthy Lifestyle Journal*, 7-13.
- Mulier Instituut. (2013). *Nulmeting Bewegingsonderwijs*. Utrecht: Mulier instituut.
- Mulier instituut. (2017). *Bewegingsonderwijs en sport in het primair onderwijs 2017: 1-meting*. Utrecht: Mulier instituut.
- Overtoom, S., Slot-Heijs, J., & Lucassen, J. (2017). *De winst van vakleerkrachten voor bewegingsonderwijs op Helmondse basisscholen*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Pangrazi, R. (2001). *Dynamic physical education for elementary school children (13th ed.)*. Boston: Allyn & Bacon.
- Regioplan; Mulier Instituut. (2017). *Bewegingsonderwijs en vakleerkrachten*. Amsterdam: Regioplan.
- Rijpstra, J., & Klaassen, C. (2018, september). Goed bewegingsonderwijs. *Noodzakelijke basis voor deelname aan het bestaansveld bewegen en sport, voor kwaliteit van (samen) leven*. Zeist: KVLO.
- Rijpstra, J., & Klaassen, C. (2019, december 6). *kvlo*. Opgehaald van [kvlo.nl](https://www.kvlo.nl/nieuws/berichten/10025-vakleerkrachten-voor-2-uur-gym-haalbaar21.html): <https://www.kvlo.nl/nieuws/berichten/10025-vakleerkrachten-voor-2-uur-gym-haalbaar21.html>
- Runhaar, J., Collard, D., Singh, A., Kemper, H., van Mechelen, W., & Chinapaw, M. (2010). Motor Fitness in Dutch Youth: Differences over a 26-year period (1980-2006). *Journal of Science and Medicine in Sport*, 323-328.
- Straatmeyer, J. (2018). *Effecten meer en beter bewegingsonderwijs; Een verkenning van de opbrengsten van de initiatiefwet voor meer en beter beweegingsonderwijs*. Amsterdam: Regioplan, in opdracht van de SP.
- Sufri, M., & Chung, H. (2019). Following the Footsteps of Specialist Physical Education Teachers in Singapore's Primary Schools. *The International Journal of the History of Sport*, 36:4-5, 449-473.
- Taplin, L. (2013). A Story of Physical Literacy in Primary Initial Teacher Training and Education. *Journal of Sports Science and Physical Education*, 258.
- Tuyckom, C. v., Vos, S., & Scheerder, J. (2011). *Met en weten over zweten; Methoden van sociaal wetenschappelijk onderzoek*. Gent: Academia Press.
- UNESCO. (2015). *Quality Physical Education (QPE)*. Paris, France: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- Usher, W., & Anderton, A. (2014). Giving the teacher a voice: Perceptions regarding the barriers and enablers associated with the implementation of Smart Moves (compulsory physical activity) within primary state schools. *Cogent Education*, 1-16.

WPO, Wet Primair Onderwijs. (2012, 12 01). *Overheid.nl*. Opgehaald van [wetten.overheid.nl](https://wetten.overheid.nl/BWBR0018844/2012-12-01#Bijlage):
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0018844/2012-12-01#Bijlage>

Bijlagen

Vragenlijst

Bewegingsonderwijs kan gegeven worden door een (bevoegde) groepsleerkracht of door een vakleerkracht. Hierover is soms discussie. Voor mijn afstudeeronderzoek van de master Sport- en Bewegingsonderwijs ben ik geïnteresseerd in de vraag wat uw mening hierin als groepsleerkracht is. Ook zou ik willen weten hoe u als groepsleerkracht uw eigen capaciteiten inschat voor het verzorgen van bewegingsonderwijs. Met deze informatie hoop ik een bijdrage te kunnen leveren aan het debat vanuit het perspectief van de groepsleerkrachten.

Ik zou u zeer dankbaar zijn als u deze korte vragenlijst kunt invullen. Deelname is anoniem.

De meeste vragen zijn gesloten, maar soms wordt er om een toelichting gevraagd. Dit is voor mij belangrijk, om uw antwoorden goed te kunnen begrijpen.

Alvast dank voor uw deelname,

Jurgen Lammertink

Leerkracht Meester Aafjesschool/student master Sport- en Bewegingsonderwijs

De vragenlijst start met een aantal algemene vragen over uzelf en bewegingsonderwijs op uw school:

Wat is uw leeftijd?

Wat is uw geslacht?

Hoeveel uur sport u zelf gemiddeld per week?

- 0-1 1-2 2-3 3-4 4-5 5-6 6-7
- toelichting; welke sport/sporten?

In welke groep/groepen geeft u les?

- 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8

Welke bevoegdheid heeft u met betrekking tot het geven van bewegingsonderwijs?

- geen bevoegdheid bewegingsonderwijs (afgestudeerd ná 2005 en geen leergang bewegingsonderwijs afgerond);
- leerkracht met een oude brede bevoegdheid (pabo-afgestudeerd voor 2005);
- leerkracht met een nieuwe brede bevoegdheid (leergang bewegingsonderwijs afgerond na de pabo);
- leerkracht met een tijdelijke brede bevoegdheid (volgt de leergang bewegingsonderwijs);
- een vakleerkracht (afgestudeerde van de academie voor lichamelijke opvoeding (ALO)).
- Anders, namelijk:

Is er op uw school een coördinator bewegingsonderwijs?

- ja/nee

Verzorgt u de beweeglessen aan uw groep zelf?

- ja / nee
- toelichting:

Is er bij op school een vakleerkracht bewegingsonderwijs die de beweeglessen verzorgt?

- ja/nee

Is er bij u op school een jaarplanning voor bewegingsonderwijs?

- ja/nee

Is er bij u op school een methode in gebruik voor bewegingsonderwijs?

- ja/nee
- zo ja, welke?

Gebruikt u zelf deze methode om de beweeglessen in te vullen?

- ja/nee
- toelichting:

Maakt u voor de meeste van uw gymlessen gebruik van een lesvoorbereiding?

- ja/nee
- toelichting:

Beoordeelt u de kinderen voor bewegingsonderwijs?

- ja/nee

Kunt u hieronder de schoolvakken een cijfer geven in de mate van belangrijkheid voor u?

1 is daarbij weinig belangrijk 10 is zeer belangrijk. Meerdere vakken met eenzelfde score is mogelijk.

- Begrijpend lezen
- Taal
- Rekenen
- Spelling
- Zaakvakken (gs/ak/nat)
- Muziek
- Tekenend
- Handvaardigheid
- Gym
- Verkeer
- Geloof

Bij de onderstaande vraag wil ik van u weten of u vindt dat de lessen bewegingsonderwijs het beste gegeven kunnen worden door uzelf, als groepsleerkracht, of door een vakleerkracht die is opgeleid als leraar lichamelijke opvoeding. U kunt verschillende redenen hebben voor uw keuze. Daarom wil ik u vragen om deze reden(en) ook toe te lichten. Hoe uitgebreider u dat doet, hoe meer inzicht ons dat zal opleveren.

Ik vind dat de beweeglessen het beste gegeven kunnen worden door (één antwoord mogelijk):

- de groepsleerkracht
- een vakleerkracht

Toelichting: omdat.....

In de volgende vragen willen we erachter komen hoe u uw kwaliteiten ervaart op het gebied van het geven van de lessen bewegingsonderwijs. U geeft daarbij aan in hoeverre u het met de stelling eens bent op een 5 puntenschaal:

- 1 = volledig oneens
- 2 = enigszins oneens
- 3 = neutraal
- 4 = enigszins eens
- 5 = volledig eens

Ik ben tevreden over mijn *vakkennis* aangaande bewegingsonderwijs.

Ik ben tevreden over mijn *organisatorische vaardigheden* met betrekking tot de beweeglessen.

Ik ben tevreden over mijn *didactische vaardigheden* aangaande bewegingsonderwijs.

Ik vind dat ik mijn beweeglessen goed aan kan passen aan het *niveau* van de kinderen die ik les geef.

Ik ben tevreden over mijn vaardigheden om *nieuwe lessen* te ontwikkelen voor het bewegingsonderwijs.

Ik ben tevreden over mijn vaardigheid in het opstellen van een *planning* (periodeplanning, jaarplanning) voor het bewegingsonderwijs.

Ik ben tevreden over mijn vaardigheden om leerlingen te *beoordelen* bij het bewegingsonderwijs.

Ik ben goed in staat om leerlingen met een *achterstand* op gebied van motorische vaardigheid, *passende leerstof* te bieden.

Ik ben tevreden over mijn *eigen bewegingsvaardigheid*, bijvoorbeeld om iets voor te doen aan de leerlingen.

Ik denk dat ik een positieve *voorbeeldfunctie* richting mijn leerlingen vervul op het gebied van sport en bewegen

Heeft u verder nog toevoegingen en/of opmerkingen, dan kunt u deze hier vermelden.

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Onderbouwing Vragenlijst

Er zijn in totaal 23 vragen voor de respondenten. Deze zijn onderverdeeld in vier categorieën; algemene-, waarde oordelend, reflecterende vragen en een voorkeursvraag over de inzet van de groepsleerkracht of een vakleerkracht voor bewegingsonderwijs.

Met de vragen van algemene aard wordt de situatie van de respondent in kaart gebracht. Vanuit de situatie zouden verbanden gelegd kunnen worden; een mogelijk verband zou te zien kunnen zijn tussen het aantal uren zelf sporten en het ambassadeurschap. Bij de vragen die een waardeoordeel vragen kunnen de respondenten op een tien-puntenschaal hun waarde toekennen aan diverse

schoolvakken. Zo kunnen de respondenten in hun scores variëren wordt het niet een zwart-wit antwoordmogelijkheid. Het waarderingsniveau van bewegingsonderwijs ten opzichte van de andere vakken wordt hier mee in kaart gebracht. In de toelichting kunnen de respondenten beschrijven waarom er bepaalde keuzes gemaakt zijn. Bij de laatste twee vragen wordt gekeken naar het inzetten van groepsleerkrachten of vakleerkrachten. De mening van de groepsleerkrachten wordt gepeild ten aanzien van het inzetten van vakleerkrachten. In de (verplichte) toelichting kunnen de respondenten hun antwoord beargumenteren.

Er zijn een aantal toelichtingsmogelijkheden in de vragenlijst. Een aantal zijn verplicht om in te vullen om zodoende een diepgaander antwoord te verkrijgen op de ingevulde keuze. De verplichte toelichting wordt niet expliciet vermeld, maar aangepast in de digitale vragenlijst, invullen blijft immers vrijwillig. De vragenlijst in combinatie met deze toelichtingen zijn een bron om de onderwerpen (topiclist) van de interviews te bepalen.

In de operationalisatie tabel is weergegeven hoe de vragen tot stand zijn gekomen en hoe deze vanuit de onderzoeksvragen zijn ontstaan. Met de opgestelde vragenlijst zijn de hypothesen en de onderzoeksvragen bevraagd en zal dit, bij voldoende respons, informatie geven om te verwerken.

Operationaliseren

Begrip/concept	Dimensies	Indicatoren	Vragen/meetinstrument
Algemeen oriënterende vragen...	Algemeen	Leeftijd Geslacht Eigen sport Lessen Bevoegdheid Planning	Wat is uw <i>leeftijd</i> ? Wat is uw <i>geslacht</i> ? Hoeveel uur <i>sport u zelf</i> gemiddeld per week? toelichting; welke sport/sporten? In <i>welke groep/groepen</i> geeft u les? Welke <i>bevoegdheid</i> heeft u met betrekking tot het geven van bewegingsonderwijs? Is er op uw school een <i>coördinator</i> bewegingsonderwijsonderwijs? Verzorgt u de beweeglessen aan uw groep <i>zelf</i> ? Is er bij op school een <i>vakleerkracht</i> bewegingsonderwijs die de beweeglessen verzorgt? Is er bij u op school een <i>jaarplanning</i> voor bewegingsonderwijs?

		Methode	Is er bij u op school een <i>methode</i> in gebruik voor bewegingsonderwijs? <i>Gebruikt</i> u zelf deze methode om de beweeglessen in te vullen? Maakt u voor de meeste van uw gymlessen gebruik van een <i>lesvoorbereiding</i>? <i>Beoordeelt</i> u de kinderen voor bewegingsonderwijs?
		Beoordelen	
Welke waarde hecht de groepsleerkracht aan bewegingsonderwijs?	Waarde LO in PO	Eigen inzichten	Welke mate van belangrijkheid geeft u de verschillende vakken op school? (dus begr lez. Rek. spelling, taal, vormende vakken)
Vindt de groepsleerkracht zichzelf capabel genoeg om 'goed' bewegingsonderwijs te geven?	Eigen vaardigheden	Pedagogisch	Ik vind dat ik mijn beweeglessen goed aan kan passen aan het <i>niveau</i> van de kinderen die ik les geef.
		Didactisch	Ik ben tevreden over mijn <i>didactische kwaliteiten</i> aangaande bewegingsonderwijs.
		Organisatorisch	Ik ben tevreden over mijn <i>organisatorische vaardigheden</i> met betrekking tot de beweeglessen.
		Vakinhoudelijk	Ik ben tevreden over mijn <i>vakkennis</i> aangaande bewegingsonderwijs.
		Ambassadeurschap	Ik denk dat ik een positieve <i>voorbeeldfunctie</i> richting mijn leerlingen vervul op het gebied van sport en bewegen
	Specifieke vaardigheden	Lesontwikkeling	Ik ben tevreden over mijn vaardigheden om <i>nieuwe lessen</i> te ontwikkelen voor het bewegingsonderwijs.
		Planning	Ik ben tevreden over mijn vaardigheid in het opstellen van

			een <i>planning</i> (periodeplanning, jaarplanning) voor het bewegingsonderwijs. Ik ben tevreden over mijn vaardigheden om leerlingen te <i>beoordelen</i> bij het bewegingsonderwijs. Ik ben goed in staat om leerlingen met een <i>achterstand</i> op gebied van motorische vaardigheid, <i>passende leerstof</i> te bieden. Ik ben tevreden over mijn <i>eigen bewegingsvaardigheid</i>, bijvoorbeeld om iets voor te doen aan de leerlingen.
Meerwaarde vakleerkracht	groeps- of	Groepsleerkracht en vakleerkracht	Voorkeur Ik vind dat de beweeglessen het beste gegeven kunnen worden door (één antwoord mogelijk): - de groepsleerkracht - een vakleerkracht Toelichting: omdat.....

Uitkomsten uit vragenlijst

Groep ABC

Keuze VL of GL

	n =	%
Groepsleerkracht	17	13,18
Vakleerkracht	112	86,82
Totaal	129	100,00

Woordelijke toevoegingen op de keuze VL of GL

	differentiatie
	Opleiding, kennis, vaardigheden, specialisme
	Lessen, leerlijn, planning
	veiligheid
	Affiniteit, liefde vak,
	tijd
	Sociaal, ander beeld kinderen
	Ruimte, werkdruk
	Specialisatie algemeen

A	B	C
• 32 personen geven aan dat de VL meer expertise, kennis, kunde, opleiding heeft • 5 personen affiniteit, plezier • 7 personen geven aan dat er meer differentiatie plaatsvindt bij de VL • 4 x is er een associatie met werkdruk • 8 x komt de veiligheid naar voren • 4 maal wordt de tijdsfactor genoemd (begeleiden, omkleden, klaarzetten) • 8 x lessen, doorgaande lijn, leerlijn • 15 x specialisatie algemeen	• 7 x differentiatie • 8 x opleiding, kennis, kunde • 2 x tijd/ruimte • 10 x leerlijn, doelen, planning • 1 x sociaal • 1 x passie, affiniteit • 1 x specialisatie algemeen	• 24 maal opleiding, kennis, kunde • 8 x tijd • 2x affiniteit • 13 x lessen, leerlijnen, planning • 5 x differentiatie • 3 x werkdruk • 2x sociaal • 5 x specialisatie algemeen

Totaal:

- 64 x VL opleiding, kennis, kunde
- 31 x VL Lessen, leerlijn, planning
- 21 x VL specialisatie algemeen
- 21 x werkdruk gerelateerd
- 19 x VL geeft meer gedifferentieerd les
- 8 x VL passie, affiniteit

Welke waarde hecht de groepsleerkracht aan bewegingsonderwijs?

Begrijpend lezen	Taal	Spelling	Rekenen	Zaakvakken	Muziek	Bewegingsonderwijs	Tekenen	Handvaardigheid	Verkeer	Geloof
gem:	gem:	gem:	gem:	gem;	gem:	gem:	gem:	gem:	gem:	gem:
9,23	9,02	8,81	9,26	8,09	7,16	8,17	7,20	7,30	6,74	5,32

Vindt de groepsleerkracht zichzelf capabel genoeg om 'goed' bewegingsonderwijs te geven; hierbij wordt gekeken naar pedagogische-, didactische-, organisatorische kwaliteiten, vakinhoudelijke kennis en ambassadeurschap.

Ingevuld op een 1 – 5 schaal waarbij 1 oneens is en 5 is eens.

vakkennis BO	organisatorisch	didactisch	niveau aanpassen	lessen ontwikkelen
gem:	gem:	gem:	gem:	gem:
3,1	3,5	3,4	3,3	2,7
% gekozen 1-5	% gekozen 1-5	% gekozen 1-5	% gekozen 1-5	% gekozen 1-5
11,3	7,3	8,1	12,1	20,2
16,9	8,1	11,3	10,5	22,6
33,1	24,2	26,6	27,4	33,1
27,4	41,9	41,1	37,9	20,2
11,3	18,5	12,9	12,1	4,0
SD 1,16	SD 1,10	SD 1,10	SD 1,17	SD 1,13
Planning opstellen	beoordelen	adaptief	bewegingsvaardigheid eigen vold.	voorbeeld
gem:	gem:	gem:	gem:	Gem:
2,6	3,2	2,7	2,9	3,4
% gekozen 1-5	% gekozen 1-5	% gekozen 1-5	aantal gekozen 1-5	% gekozen 1-5
21,8	11,3	21,0	19,4	8,9
26,6	10,5	22,6	17,7	12,9
31,5	35,5	31,5	25,8	25,0
13,7	32,3	19,4	24,2	36,3
6,5	10,5	5,6	12,9	15,3
SD 1,16	SD 1,12	SD 1,17	SD 1,31	SD 1,15

Interview Topiclijst

Thesis Jurgen Lammertink

Het geluid van de groepsleerkrachten

Interviewvragen

Inleiding:

Reden van samenkomst – opnames – anoniem verwerkt

Naam – groep – ervaring in onderwijs - bevoegdheid BO –

Vragen m.b.t. het onderzoeksonderwerp:

Wat vind je van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs?

Hoe ervaar jij het geven van de bewegingslessen in het algemeen?

Welke waarde hecht u aan het bewegingsonderwijs in het PO? (onbelangrijk of heel belangrijk of er tussen in) Kan je aangeven waarom je dit zo inschaalt?

Hoe schat u uw eigen vaardigheden m.b.t. BO in?

Pedagogisch; Ik vind dat ik mijn beweeglessen goed aan kan passen aan het *niveau* van de kinderen die ik les geef.

Didactisch; Ik ben tevreden over mijn *didactische kwaliteiten* aangaande bewegingsonderwijs.

Organisatorisch; Ik ben tevreden over mijn *organisatorische vaardigheden* met betrekking tot de beweeglessen.

Vakinhoudelijk; Ik ben tevreden over mijn *vakkennis* aangaande bewegingsonderwijs.

Voorbeeldfunctie; Ik denk dat ik een positieve *voorbeeldfunctie* richting mijn leerlingen vervul op het gebied van sport en bewegen

Lesontwikkeling; Ik ben tevreden over mijn vaardigheden om *nieuwe lessen* te ontwikkelen voor het bewegingsonderwijs.

Planning; Ik ben tevreden over mijn vaardigheid in het opstellen van een *planning* (periodeplanning, jaarplanning) voor het bewegingsonderwijs.

Beoordelen; Ik ben tevreden over mijn vaardigheden om leerlingen te *beoordelen* bij het bewegingsonderwijs.

Differentiatie; Ik ben goed in staat om leerlingen met een *achterstand* op gebied van motorische vaardigheid, *passende leerstof* te bieden.

Eigen bewegingsvaardigheid; Ik ben tevreden over mijn *eigen bewegingsvaardigheid*, bijvoorbeeld om iets voor te doen aan de leerlingen.

VL BO of GL? Waar gaat uw keuze naar uit? Kun u uw keuze nader toelichten? Waar baseert u uw keuze op?

Als ze kiezen voor **GL** zou je ook nog kunnen vragen: **Er wordt vanuit de vakwereld van het bewegingsonderwijs en de politiek, geregeld gepleit om alle lessen BO te laten verzorgen door een VL. Wat vindt u daarvan?**

Interviews

Onderstaand de verzamelde uitspraken uit de interviews van de geïnterviewden per categorie verzameld. De kleuren geven de categorie aan waarin er geselecteerd is in de compleet uitgewerkte interviews, om zodoende de gegevens per onderwerp te kunnen verzamelen.

Kijk op huidige BO

Weet je, collega's doen hun best, maar ik zie gewoon zelf en als je er affiniteit mee hebt als onderwijzer, dan gebeuren er echt leuke dingen. Maar ik zie ook dat er collega's zijn die dat moeilijk vinden en dan denk ik van, ja dat is jammer. Kijk kinderen die zelf makkelijk bewegen, daar is het geen probleem voor, want die vinden die beweging toch wel. Hetzij op school, hetzij op een sportclub, hetzij weet ik veel waar. Maar juist die kinderen die niet zo makkelijk bewegen, die vallen toch een beetje buiten de boot vind ik.

Ik vind eigenlijk dat **dat nog steeds beter kan**. We doen, het lijkt alsof we dingen doen, tenminste alsof het pas op het moment dat gym gegeven moet worden, dat we dan denken, o ja, gym en rats flats we schuiven iets, we schudden iets uit onze mouw. Dus ik wil eigenlijk het liefst een doorgaande lijn of een lijn waar ik mezelf aan kan houden met een programma.

: Nou, ik denk dat het wel goed zit met die kwaliteit, zolang je maar een, beetje wel een lijn volgt.

Ik geef ze ook wel wat eigen inbreng. Ik heb veel vrijheid, maar ik hou het wel vast aan bepaalde vaardigheden die ik wil laten oefenen. Dus ik volg wel een leerlijn, maar niet heel strikt.

Nu in onze school denk ik beter, want wij hebben nu de hele dinsdag en de hele woensdag een vakleerkracht. Dus bij ons krijgt de hele school krijgt dus elke klas, vanaf groep twee, krijgt een uur per week les van een vakdocent en één uur van de eigen leerkracht. Dus ik denk dat het in verhouding met alle voorgaande jaren, dat het nu wat steviger staat. Daarvoor hadden wij namelijk geen vakleerkracht.

Nou ik denk dat de leerkrachten die voorheen gymles moesten geven en die het nu ook nog wel doen her en der op de vrijdag, maar dat die letterlijk de gymzaal in kwamen lopen en dan aan de voorganger gingen vragen, wat gaan we doen? Dus ik denk dat er nu vooral nagedacht wordt over, sowieso over een leerlijn en over een opbouw, dat. En dan wel puur op de toestellen gericht, want ik geef dus samen met die andere vakleerkracht alleen maar toestellen en de leerkrachten geven op de vrijdag bij ons dan de spellessen

geen opbouw hoor, dat is echt van die komen binnen, dus eigenlijk bedenkt de juf van half negen, die bedenkt eigenlijk ongeveer ter plekke wat de bedoeling is en die vertelt dat mondeling zo door naar de anderen.

voor de toestellen hebben wij een nieuwe methode aangeschaft, want die werd vernieuwd, maar we hebben voor spel dat hele oude boek nog

De Spelles, die hebben we aangeschaft en daar doen we ook nu gewoon iedere keer willekeurig een les uit, want er is nu nog geen jaarrooster voor gemaakt

Ja, als we bijvoorbeeld iets hebben, een bijzondere activiteit of zo op het programma, dan zeggen ze altijd van nou doe gym maar weg deze week

Ik denk dat het echt per leerkracht verschilt

Dus je doet dan wat je kan en ik denk ook dat het maar net is hoe leuk iemand het vindt om te geven en hoe gedreven die daarin is en misschien wel een beetje hoe behendig je zelf bent, in hoe dat dan

zich uit in je lessen. Ik denk dat iemand die echt een bewegingsonderwijs-opleiding heeft gehad, veel meer eruit kan halen dan de gemiddelde groepsdocent zeg maar. En dan heb ik het over die van mijn lichte, die die opleiding hebben gehad.

: Ik vind het heel leuk. Want ik schrik er altijd een beetje van als mensen zeggen, werkdrukvermindering kan dus bijvoorbeeld in het niet meer geven van creatieve of gymvakken. Dat vind ik altijd heel jammer, want ik vind het zelf heel leuk om te geven.

. Want als je het leuk vindt, geef je het anders dan wanneer je het natuurlijk een enorme opgave vindt. Denk ik.

Maar de meeste van mijn collega's hebben die bevoegdheid of er gewoon bij gekregen, of helemaal niet. En mijn ervaring is dat de kwaliteit best wel beter kan, laat ik het zo zeggen

Nou, ik denk dat de spellessen nog wel oké gedaan worden, want die worden volgens mij veelal gedaan. En de materialen worden vaak nog weleens vermeden. En wat ik ook wel snap, want mensen denken ik ben niet capabel genoeg om een kind bijvoorbeeld op te vangen bij het trampoline springen, of bij het maken van een salto of- Dat snap ik wel.

: Ik vind gymlessen geven heel erg leuk, zelf. Maar ik blijf wel steeds hetzelfde, of tenminste, ik doe niet iedere week hetzelfde, maar ik heb wel een bepaald riedeltje wat je dan- Wat steeds weer terugkomt, zeg maar.

Kijk, ik geef nu de gymlessen bij ons op school en dat doe ik sinds ik die, sinds ik mijn bevoegdheid heb. En daarmee zijn de lessen, ook volgens zeggen van collega's wel een stuk beter geworden. Want daarvoor was het gewoon, toch wel heel vaak- **Nou dan ga maar een spel doen** en dan zo'n hele klas met één of twee ballen en nou, weinig kinderen in beweging. Maar dat is inmiddels bij ons wel echt veranderd. Dat-

een beetje hapsnap en meer bezigheidstherapie

Wat **ik mis is een vast baken van**, een persoon, of een manier van werken op het moment

Waarde BO in PO

Nou..... ik vind dat best een belangrijk onderdeel.

Nou...eens even denken....ja ik vind het zeker wel zo belangrijk als handvaardigheid en dergelijke, ik denk zelfs nog wel iets belangrijker dan handvaardigheid. Dus ...ja Ik vind het lastig om daar een cijfer aan te geven. Leervakken zijn de belangrijkste dingen waarom kinderen naar school gaan natuurlijk. Bewegingsonderwijs kan ook na schooltijd, bij een sportclub. Maar ja als aanvulling zeker dus op de gelijke hoogte als handvaardigheid en dergelijke.....minstens

Ja, weet je. Daarvoor ben ik gewoon een oude juf dus ja dat is toch wel zo ja. De kennisoverdracht. Die stel ik daar wel boven ja.

Een acht.

Dat is ook belangrijk ja en ik ben voor de culturele vakken daar ben ik ook van zal ik maar zeggen. Die vind ik ook belangrijk, maar die vind ik net iets minder belangrijk dan beweging.

Oké, dus feitelijk schaal jij zeg maar bewegingsonderwijs even belangrijk als het begrijpend lezen en het rekenen, taal en spelling?

Ja

Ik krijg er wel energie van. Ik vind het vooral de spellen die ook echt op het sociaal emotioneel zitten, vind ik fijn om iets in te plannen daarvoor. Het is ook goed voor kinderen. Het is een uitlaatklep. Wat nog meer? Het is gewoon goed, überhaupt goed voor een mens om te bewegen.

Beweging zit ook echt wel bij de negen en de tien hoor.

Heel veel waarde en dan met name voor de kinderen die niet op een sport kunnen of willen of zitten. En het hoort gewoon bij de afwisseling van cognitief en lichamelijk bezig zijn.

Nou, ik kan wel voorbeelden geven. Ik vind bijvoorbeeld verkeer of EHBO, vind ik echt tien keer minder belangrijk dan bewegingsonderwijs. Maar ik vind taal, spelling, rekenen, begrijpend lezen, dat vind ik weer wel belangrijker.

Dus een goede tweede plek?

Ja, samen met wo bijvoorbeeld

Bij ons zit eigenlijk altijd alles op het Engels en het meerbegaafdheid, dus dat is een totaal ander vlak natuurlijk.

X: Dus ook- En dan even hè, gewoon dat is even een aanname hoor, maar kan je bevestigen of niet, maar dan ligt de nadruk op dus Engels, meerbegaafdheid, begrijpend lezen, rekenen?

Y: Ja.

Ja, als we bijvoorbeeld iets hebben, een bijzondere activiteit of zo op het programma, dan zeggen ze altijd van nou doe gym maar weg deze week. Ze zeggen nooit doe Engels maar weg deze week, maar doe gym maar weg deze week

: Ik vind het heel belangrijk

Ik vind het heel belangrijk, ja. Ook omdat heel veel kinderen gewoon te weinig bewegen. En nou, hier valt het dan nog mee, maar ik heb ook op een school gewerkt waar heel veel overgewicht was. Dan is het gewoon superbelangrijk sowieso. Het is gewoon gezond en ik denk dat het bij gewoon de ontwikkeling van sowieso kinderen hoort. Mijn eigen kinderen moeten ook sporten

: Ja, ik ook, maar- Ik merk aan mezelf dat ik bijvoorbeeld, nou ja, daar heb je weer muziek, dat schuift, bij mij is dat snel wat er niet van komt bijvoorbeeld of dat ik de tekenles wat inkort. Dat vind ik trouwens ook heel belangrijk, in creatieve vakken. Maar dat vind ik- Nou ja. Drama vind ik weer heel leuk, maar dat is ook iets waarvan ik dan denk, dat kan ook wel een keer minder. Maar gym, voor mij hoort het er gewoon bij.

X: Maar vind je bijvoorbeeld begrijpend lezen ten opzichte van gym? Wat vind je dan belangrijker?

Y: Ik denk dat het allebei belangrijk is.

X: Oké, dus je zet ze dan eigenlijk op hetzelfde niveau?

Y: Ja.

Nou, ik hecht nog steeds veel waarde aan het bewegingsonderwijs omdat ik belangrijk vind dat kinderen veel bewegen. Zeker omdat we in een regio zitten waar obesitas nog best wel, veel voorkomt. Maar mijn- Maar ik vind de belangrijkste taak van het onderwijs, vind ik rekenen, lezen, schrijven, spellen

: Dat is voor mij wel de belangrijkste taak. Maar dit is wel een belangrijke neventaak, zeg maar

: 8,5 inderdaad

Ik vind wel heel belangrijk dat ze minimaal twee keer in de week gym hebben en- Omdat ik gewoon toch vind dat dat voor heel veel kinderen belangrijk is, sowieso naast alleen maar het leren ook te bewegen. Maar ik vind het ook gewoon echt dat kinderen goed leren bewegen, dat ze gewoon- En met diverse andere activiteiten in aanraking komen waarmee ze- Een heleboel kinderen die ...(0:10:59), die gaan op voetbal en meer doen ze eigenlijk ook niet.

En nou, tijdens de gymlessen bied je ze toch heel veel andere dingen aan, waarbij ze toch wat, ook wat meer waardering krijgen voor andere sporten en-

: Voor mij zit die best wel, best wel hoog. Hoewel ik ben ook wel, ik vind wel dat gewoon de basisvakken die staan voor mij bovenaan, dat moeten alle kinderen krijgen. Maar-

: Daarna bewegingsonderwijs, wel bij de tweede laag, zeg maar, horen. Die

Rekenen, taal, spelling, begrijpend lezen, technisch lezen. Die vakken dat zit, zeg maar de basis en dan daarna- Ik vind bewegingsonderwijs wel minstens zo belangrijk als wereldoriëntatie, bijvoorbeeld

(bij) Scholing

Nee, ik heb nooit bijscholing gevolgd.

Op het feit van de laatste jaren eigenlijk. Dat heel weinig collega's nog een echte gymbevoegdheid hebben. Dus er komen, of er kwamen, steeds meer mensen, nu valt het wel weer mee geloof ik, die gewoon niet de gymopleiding hebben gehad. Ze komen zonder gymopleiding van de Pabo en komen toch voor de klas, gaan toch gymlessen geven, omdat er gewoonweg niemand anders is om dat te doen. En ja, dat merk ik gewoon.

Nou uh....Ik ben nooit meer bijgeschoold, maar op zich heb ik wel een goede opleiding gehad om gym te kunnen geven, want wij hadden echt alle facetten. Toestellen, spel en ga zo maar door. We moesten ook eigen vaardigheden doen

Nou ik heb, ik was de laatste lichter die- Er moet niet- Ik was de eerste lichter die geen vakbekwaamheid kreeg nadat na de pabo. Dus ik had de pabo gedaan en in mijn vierde jaar kwam die regeling dat je dus geen bevoegdheid meer had.

Dus daar heb ik twee jaar lang heb ik de opleiding gedaan, vakdocent bewegingsonderwijs in Bilthoven.

hebt de nieuwe bevoegdheid noemen

Ja, de oude bevoegdheid

Nou ja, als ik naar mezelf kijk en wat voor opleiding ik voor bewegingsonderwijs heb gehad, vond ik dat niet zo heel veel voorstellen

: Nou, ik denk dat de mensen die nu de bewegingsonderwijsopleiding apart moeten halen, ik neem aan dat die meer leren dan dat ik heb gedaan zeg maar

Ik heb de verkorte opleiding gedaan en toen was ik eerste die afstudeerde zonder bevoegdheid. En toen heb ik meteen die extra module bewegingsonderwijs gedaan. Dat is een hbo+ geloof ik.

Het is ook al een hele tijd geleden dat ik dat gedaan heb, dus- Ik moet elke keer weer nadenken hoe zat het ook alweer

. Wel iedere week, maar- En ik heb het ook niet bijgehouden, dus die opleiding is alweer jaren geleden. Ik was net klaar met de Pabo toen ik dat gedaan heb. Dus ik denk dat dat veertien jaar geleden, of-

: Ik heb de specialisatie gedaan, hoe heet dat ook alweer, vakleerkracht bewegingsonderwijs zoiets heet dat geloof ik

Ik vind de opleiding vond ik wel pittig en ik heb er heel veel van geleerd. Dus ik denk echt dat het bewegingsonderwijs wel naar een hoger plan is gekomen hiermee. Maar ik vind nog steeds dat ik wel beperkt-

: Jaar of drie jaar geleden daarmee klaar was.

X: Oké en sindsdien heb je ook geen updates meer gehad, zeg maar

Dan zie je toch wel vaak dat ze heel beperkt- Dus de mensen, de collega's die het bij hun Pabo hebben gekregen, hebben destijds, die hebben het toch wel heel beperkt vaak. Het aanbod

Over de spec. Opleiding BO: Dat is leuk voor de eerste paar jaar en dan leggen ze het af tegen de vakleerkrachten

Tijd/werkdruk

We hebben weinig tijd om te gymmen in de onderbouw. En dan valt het in groep 3 nog mee, dan gymmen we op vrijdagmiddag, dan hebben we echt wel tijd om dingen klaar te zetten. Maar nu met groep 4, als zij twee keer in de week gymmen en ook nog eens een kwartier lopen met de kinderen, dan houd je gewoon maximaal een half uur over en als er dan niks klaar staat, dan ga je het ook niet meer neerzetten. Ja we doen gewoon veel minder toestellen lessen en veel meer spellessen die overigens wel heel leuk zijn hoor maar ik heb het idee dat we daar de kinderen wel mee te kort doen.

: Ja, die kunnen wel helpen, die laat ik ook wel helpen, maar net dat laatste. Want voor kleuters is het geen probleem, dat spul kan ik allemaal hanteren en dan kan ik die uitdaging qua hoogte en zo er wel in krijgen. Maar voor groep drie, net dat laatste zet je om dan spullen omhoog te krijgen, dat is een beetje lastig.

want er gaat sowieso heel veel tijd inzitten met het klaarzetten van de spullen als je in de lagere groepen staat

Ja, om het klaar te zetten. Tenminste als je ook weer een fijne toestellen wil doen, dan heb je, moet je al die, eventueel wat kasten en alles neerzetten en dikke matten ook weer opruimen na die tijd. En als je dat in je eentje doet en met kinderen van zes, die zijn best sterk hoor, daar niet van, maar dat kost gewoon wat tijd.

. In de hoeveelheid bewegingslessen die ik geef per week, vooral nu, is het eigenlijk maar alleen vrijdagmiddag en dat is het. Dus ik doe het niet vaak genoeg

Maar waar haal ik de tijd weer vandaan? En dat.

Ik denk dat het (een VL) heel veel tijd en gedoe scheelt.

maar iedereen wordt nu blij ook dat ik het nu doe, want alle leerkrachten die hebben nu een uur over. Dus ze brengen die kinderen bij mij en na een uur halen ze ze weer op. Dus ze hebben allemaal een uur lucht. Dus mijn collega's die zeggen, dat is zo fijn, ik kan altijd even iets- In een uur kun je natuurlijk superveel doen zonder kinderen.

X: Dus daar ruik ik een stukje- Of ruik, of proef ik een stukje werkdruk of zo, of werkverlichting?

Y: Jazeker. Dus ik denk dat daardoor de leerkrachten sowieso blijer voor de groep staan. Als je lekker een uurtje tussendoor extra pauze hebt, dat is natuurlijk vet fijn.

Zelfvertrouwen

, ik word sneller onzeker als ik een, weet ik veel, trampoline niet, maar als ik met ringzwaaien of duikelen, kinderen moet opvangen of moet ondersteunen daarin.

En dat zit ook in mij, ik vind sommige dingen best wel spannend om te doen, met kinderen. Dan denk ik nou ik weet niet of ik- Dus ik beperk me toch wel tot de dingen die ik echt aandurf, waarvan ik zeker weet van dat kan ik en dat durf ik met- Dus ik denk dat een vakleerkracht, een echte vakleerkracht dat beter zou kunnen dan-

Ja, ik ben wel bang als kinderen dus- Nou, bijvoorbeeld met die salto's en ze willen iets, dat ik dan gauw denk van nou, doe maar niet. Want als het misgaat, dan

Dan gaat het echt mis misschien. Dus ik ben daar best wel voorzichtig in en dat vind ik wel jammer eigenlijk voor sommige kinderen die dat best wel zouden kunnen. Laatst had ik een kind die het wel kan, maar dan wil een ander het ook proberen en ben ik bang dat het dan toch niet helemaal goed gaat

Dus dat met name. En ik zie wel, bijvoorbeeld soms hebben we zo'n combifunctionaris die een les geeft en die doet dan iets vol met zelfvertrouwen, dat ik denk, ik sta er niet zo, dan.

. Zeker ook met kinderen die inderdaad heel goed kunnen bewegen, om daar- Dan weet ik soms wel wat ze nog zouden kunnen doen, maar soms denk ik nou laten we maar niet doen. Want ik vertrouw mezelf daarin niet met het vangen

En dan ook het liefst een leerkracht die gewoon zichzelf heel veilig voelt om met kinderen activiteiten te ondernemen. Dat mis ik zelf een beetje, vind ik.

want mensen denken ik ben niet capabel genoeg om een kind bijvoorbeeld op te vangen bij het trampoline springen, of bij het maken van een salto of- Dat snap ik wel

Eigen Vaardigheden

Vakkennis

: Ik weet heel veel over spel, maar niet echt de grootste spelregels bij voetbal en basketbal, maar ik weet wel hoe, de basisregels daarvan. En nou ja, überhaupt de andere spellen van, zoals trefbal of weet ik veel, wat heb je nog meer, estafette, daar kan ik echt van alles mee uit de, kan ik echt goed mee uit de voeten. Ik heb met scouting eigenlijk dat wel geleerd. En nou ja, toestellen, ik kan ringzwaaien zelf. Ik kan trapeze, trapeze kan ik ook. Maar het wordt wat lomper als ik het zelf uitvoer, zo iets, ik weet niet.

Stel dat ze een beweging maken. Dat is niet zozeer het opvangen, maar welke tussenstappen zitten daartussen om ze echt er naartoe te begeleiden....

: Nee en ik denk dat je het ook beter ziet wat er eventueel aan schort hè, ...**(0:14:19)** ik zie nu soms een kleuter voor bij en ik turf ook dingetjes, huppelen, hinkelen, koprollen weet ik veel wat. Ik hou het allemaal wel een beetje bij. En op een gegeven moment kom je tot de ontdekking van hè, ik heb hier een kleuter die eigenlijk geen enkele beweging soepel kan, dan dat heb je als leerkracht denk ik, omdat je gym een bijzaak is, ik denk dat je er niet op let.

: Vakinhoudelijk kan ik in ieder geval nog wel wat leren. Dat denk ik. Ik vaar op twintig jaar dat ik nu voor de klas sta, dus ik ken genoeg spellen en ik snap hoe ik kast moet springen, hoe er gevangen moet worden. En de basisdingen die denk ik wel dat ik die beheers, maar het kan altijd- Dat denk ik, dat er echt heel veel mensen zijn, jij bijvoorbeeld, die daar al veel meer van af weten dan ik

Ja. Ik zou wel beter kunnen nog, denk ik. Ik heb natuurlijk maar gewoon een jaar die opleiding gedaan

Ik ervaar denk ik nog steeds meer onkunde dan kunde, vind

Organisatie.

Nou, ik heb, ik probeer zoveel mogelijk, nou, minstens drie onderdelen, het liefst vier. En dan hebben we klassen van twintig en 21, dus dan heb je mooi, drie groepjes van zeven of vier groepjes van vijf of zo. En dat is eigenlijk een mooi aantal zodat iedereen ook steeds aan de gang blijft. Dus ik heb ook weleens een hoekje met springtouwen en dan moeten ze gewoon gaan springtouwen. Of wat was je vraag eigenlijk?

Organisatorisch, ik ervaar niet zoveel problemen bij mijn gymles. Het is alleen meer dat ik me afvraag of ik het optimale eruit haal omdat ik gewoon niet zo heel breed georiënteerd- Ik heb niet echt heel veel erover gehad in een opleiding.

: Nee, dan doe ik het vaak in drie vakken verdelen. Dus dan heb ik een spel met voetbal of zo en de kast. We klimmen er vaak ook bij-

De organisatie dat gaat, want dat heb ik gewoon geleerd. En dus in meerdere vakken zeg maar, verschillende activiteiten aanbieden. Dat kan ik allemaal en dat loopt

Didactiek

Maar ik ben wel bekwaam in orde houden en verdeling in vakken, groepjes maken, het allemaal aan de gang zijn en allemaal aan de gang blijven.

En- Dus ik werk eigenlijk altijd in drie veldjes. Bijna nooit, heel af en toe doe ik een les met de hele klas. Maar meestal werk ik in drie veldjes omdat ik dat zelf het overzichtelijkst vind. En dan probeer ik wel altijd twee spellen en dan één toestel te doen, zodat ik mijn aandacht op het toestel kan richten, zeg maar

Hé, dus jij hebt wel het idee dat je gewoon qua gymlessen en qua bewegingsonderwijs, wel goed aan kan passen aan het niveau van de kinderen ook en zo?

Y: Ja. Ja. Maar dat is iets wat ik geleerd tijdens mijn opleiding hè, om altijd in ieder veldje verschillende niveaus te hebben

Pedagogiek

Ze zien elkaar, ze bewegen meer, ze zien elkaar ook echt, ik weet niet, hoe leg je dat uit? Ze moeten als ze een spel doen, kunnen ze niet zonder elkaar. Ze moeten überhaupt gaan communiceren en daarmee ook aangeven waar ze tegenaan lopen of wat ze fijn vinden of wat ze niet prettig vinden. Want ze zeggen wel, hier, ik wil de bal graag, alsjeblieft, in plaats van een beetje als een zoutzak erbij staan. Dat leren ze daar wel aan te geven en ze kunnen daarmee ook overwinningen vieren met zijn allen als je echt een leuk spel hebt of zo. En niet per se omdat ze gewonnen hebben, maar omdat het goed werkte in een team. Hoe leg je dat uit?

En pedagogisch denk ik dat ik wel, dat dat wel goed zit.

Lessen ontwikkelen

Ik kijk in BIOS en ik kijk in het bewegingsdocument. Dat is dat dikke boek. En ik heb een schriftje waarin ik opschrijf wat ik heb gedaan en bijvoorbeeld als ik de ene keer touwzwaaien heb gedaan, dan doe ik de andere keer, touwklimmen en zo, dat. Dus in die zin hou ik wel ontwikkeling in de gaten. Probeer ik alle vaardigheden aan bod te laten komen

Ik geef alle groepen les, van groep drie tot en met acht en dan zit daar ook een opbouw in

Planning

Nou dat heeft dus meer te maken met het feit dat het op het moment gewoon niet zo goed georganiseerd is in de onderbouw. We hebben dat wel degelijk goed op poten gehad in het verleden. Dus dan hadden we ook een gezamenlijke planning met alle onderbouw groepen. Dan zette een iemand, de eerste zette het klaar en de rest kon het uitvoeren en de laatste ruimde het weer op. **We hadden een doorlopende lijn en een schriftje met wat we allemaal deden en daar sloten we op aan. En dat is op het moment eigenlijk weggezakt**

Ja, niet meer een persoon, een vaste persoon die aan het begin van de ochtend die het klaarzet, ja, dus op die manier kunnen we elkaar ook niet echt goed meer aanvullen.

De jaarplanning, ik volg een methode die we op school hebben. Hoe heet dat, bewegingsonderwijs in het gymlokaal of zo, weet ik veel

Dus als je die planning volgt dan doe je alle onderdelen van het bewegingsonderwijs die aan de orde moeten komen voor basisschoolleerlingen, die komen wel aan de orde

: Nou, dat het meer vaststaat. Niet zo, tenminste, ik vind bij een aantal van die, vooral de toestellessen, als je die goed wil uitvoeren dan moet je wel weten waar je moet staan, hoe je de kinderen moet opvangen, hoe je überhaupt die oefening voordoet. Laat je het door een leerling doen of doe je het zelf? Moet je beter over nadenken dan dat je het hap snap in het lokaal zelf doet, vind ik. Vind ik zelf fijn.

Ik heb niet echt een planning. **Wij hebben wel de BIOS map.** En daar haal ik wel dingen uit, maar nee- En ik wil voor mezelf, toen ik twee gymlessen per week gaf, dacht ik, doe ik een spelles en een toestelles en dan proberen om zoveel mogelijk aan bod te laten komen.

Nee, niet per se. Als ik bijvoorbeeld denk, ik ga touwzwaaien, dan weet ik welke vaardigheid bij groep 7 en 8 hoort. Dat kan ik vinden in die BIOS map onder andere. En dan ga ik daarop oefenen. En dan heb ik niet, niet dat ik de les daarna weer hetzelfde doe. Want ik heb gemerkt dat ze dat vaak niet leuk vinden.

Y: Ja, ik schrijf gewoon een jaarplanning, dus ik pak die, wij hebben die map basislessen bewegingsonderwijs, alleen die vernieuwde map, waar veertien lessen in zitten met als hoofddoel al die toestellen. En dan heb je wel af en toe een spel natuurlijk ernaast, want ik doe nooit toestel, toestel, toestel dus je hebt altijd wel een spel ook. En dan schrijf ik wel een jaarplanning op, maar ja dat is, die schrijft de methode eigenlijk zelf al.

X: En voor die spellessen op die vrijdag, daar heb je dat de spelles.nl of zo en daar pak je-

Y: Ja.

X: Maar daar zit nog geen lijn in hè?

Y: Nee.

Nou ja, dat wil ik niet zeggen, maar ik zorg wel altijd- Donderdag hebben ze natuurlijk nu van welzijn, die man, die geeft de lessen bij Ellie. Dat is vooral allerlei sporten wat ik begrijp. En ik probeer wel, ik doe bijvoorbeeld vaak ook wel touwzwaaien of kastspringen. Ik wissel het wel af, dat ik alles bij ze zie, maar dat doe ik meer naar eigen inzicht dan dat ik daar echt-

Niet, nee. Ik heb daar niet echt een planning voor. Ik zorg dat er bepaalde onderdelen aan bod komen voor het rapport, maar welke volgorde en alles, dat is-

Ja, nou, we hebben op school ook de BIOS-lessen, probeer ik wel aan te houden, maar die pas ik wel aan, want die vind ik niet altijd even geschikt.

dat loopt goed en ik kan ook best een leerlijn uitzetten voor

Beoordelen

Ik beoordeel ze op inzet, op eigen vaardigheid. Inzet en eigen vaardigheid, daar heb ik wel zicht op of ze dat wel of niet hebben.

Ik bekijk vooral, nou, dat is in de onderbouw niet makkelijk eigenlijk. Ik bekijk vooral of ze heel actief meedoen. In groep 3 doen de meeste kinderen heel enthousiast en actief mee. En daarna beoordeel ik ze op hoe ze bewegen, de motorisch doorgaan. En meestal kijk ik dan al naar onderdelen die ik vooraf heb, voordat er een rapport is, vind ik wel wat onderdelen in die ik graag wil bekijken en daarbij, denk ik, nou, dat is goed of dat is voldoende. Maar waar dat precies, specifiek op gebaseerd is, is nog een goede vraag.

ik beoordeel gewoon zelf op inzet, geloof ik, op vaardigheid en op, wat is het ook alweer? Inzet, vaardigheid en nou of je goed je best doet of zo. Ik vind dat heel moeilijk beoordelen met een gymles, want kijk, er zijn kinderen die zitten lekker op drie sporten en die zijn heel vaardig en voor hun is het natuurlijk een koud kunstje om alles goed te kunnen. Er zijn kinderen die zijn heel sportief van nature. Die kunnen alles goed. Maar er zijn dus ook kinderen aan de andere kant van het spectrum en die zijn helemaal niet vaardig. Maar ja, die kunnen misschien wel net zo goed hun best

doen of net zo goed zich ontwikkelen, alleen op een ander niveau. Dus ik vind dat met die beoordeling, heb ik eigenlijk altijd een beetje een hekel aan. En ik vind dat iedereen die mee doet en zijn best doet en zich niet aan de kant, niet aan de kant gaat zitten, die krijgt van mij gewoon een voldoende of niet qua inzet.

Nou, als ik weet dat ik- Nou ja, ik doe vaak bijvoorbeeld parcourtjes, waarbij en koprollen zit en ik, een beetje die behendigheidsdingen. En dan kijk ik gewoon hoe het gaat. Maar ook daarin vergelijk je het dus toch met elkaar in de klas. Dus ik weet niet of ik de goede normen daarin direct hanteer, daar ben ik heel eerlijk in.

Maar ik kijk wel, de ene is er heel goed in en de ander vindt het heel moeilijk, dan weeg je dat tegen elkaar af.

En hoe beoordelen jullie?

Y: Dat doen wij eigenlijk bijna niet. Dat is-

X: Oké.

Y: Nou, je bent zelf bekend met het rapport van de Boogerd en op het laatste rapport hebben we ook besloten dat er eigenlijk voor het kind nog maar twee dingen opstaan. En dat is volgens mij hoe ze deelnemen en ik moet het even uit mijn hoofd doen, maar volgens mij, deelnemen en of ze een beetje sportief zijn in hun gedrag eigenlijk meer.

Ja, precies, dat ze- Dat is volgens mij, zijn voornamelijk de dingen, maar wij beoordelen niet echt op de vaardigheden

. Dat deden we- Eerder stond dat wel op het rapport en dan was dat onderverdeeld in meer de spelvaardigheid en de toeschouwwaardigheid. En dat was gewoon eigenlijk, beoordeelde ik dat puur op mijn eigen observaties tijdens de lessen. Het is niet dat ik daar- Heb ik overigens wel in mijn opleiding wel wat over gehad, maar dat doen wij niet meer, met beoordelingssystemen of zo.

Adaptief

Maar echt differentiëren

Ja, dat is geen probleem dat kan ik wel

: Ja, precies. Je begint dan met inderdaad iedereen een keer te laten rollen. En dan, o jij kunt bij die mat, jij kunt bij die mat en sommige matten ligt dan wat onder. Nou ja, ik neem aan dat jij weet hoe die

Lastiger. Het lukt wel, maar toch net, soms denk ik dat het net te hoog ligt, vooral voor kinderen die echt zwak motorisch zijn. Dan ligt de lat, denk ik, nog steeds te hoog. En dan zie ik ze zelf al verkrampen en dan wordt het eigenlijk bij voorbaat al niets, tenminste als ik dat graag wil. En dan denk ik, hoe kan ik ze dan wel tegemoet komen om wel die, nou ja, te hollen met de ringen, die heb ik laatst gedaan. Ik weet ook wel dat ik ze, dat moet pakken. Dus een, zo'n springplank kan pakken waar ze tegenaan rennen en dan zo over de kop moeten.

Ik kan soms een les veranderen omdat ik zie aan de kinderen dat het beter is om iets anders te gaan doen.

En ook kinderen die niet zo vaardig zijn die probeer ik vooruit te helpen. Dus ik denk wel, ik denk dat ik een prima voorbeeld ben.

..... en ik ben er om hulp te verlenen en weet je, we gaan drie niveaus achteruit om bij de basis te beginnen, zo, dat. En dan succeservaringen laten opdoen en vaak is dan het vaardigheidsniveau misschien niet zo hoog als dat ik wilde, maar wel voor hun, dat zij zich wel wat hebben ontwikkeld

: Ja en dat komt ook wel heel erg uit de opleiding hoor

: Ja en dat is ook weer, dat heeft ook weer met die opleiding te maken. En ik heb natuurlijk ook die boeken en soms lees ik, kijk ik in die boeken en dan heb je de leerlijn tikspelen of de leerlijn balspelen of- En dan kijk ik ook even van waar, wat kan ik inzetten en waar moet ik nog even mee wachten of waar moet ik mee beginnen. Maar goed ik zeg al, sinds dit jaar ben ik hier en dan merk ik ook dat bijvoorbeeld een gewone koprol, want daar begin je eigenlijk mee, nou, dat viel me wel tegen, dat sommigen die nog niet goed beheersen. Dus ik ga dus niet beginnen met een salto-

Hoe hij lesgeeft, ik heb hem een paar keer gezien, hij denkt wel degelijk na over de opbouw, dus hij doet wel degelijk iets anders met groep vier als met groep vijf als met groep zes.

Ja, nou waar kan hè. Dat kan echt niet natuurlijk bij elke activiteit, maar als mijn- Als ik bijvoorbeeld bij de hurkwendsprong sta, dan zorg ik wel dat die op- Dat ik een plan heb van, hoe kan ik hem uitdagen? Hoe kan ik hem moeilijker maken? Hoe kan ik hem makkelijker maken?

Maar wel in één vak. En dat is bij de kleuters ook. Dus als ik bij de kleuters rollen heb als hoofdact, dan zorg ik dat ik daarin kan differentiëren en soms komt er weleens zo'n kleuter en dan zegt hij juf, de glijbaan die staat voor mij echt te hoog, dat durf ik niet

differentiatie, Nou, nee, niet- Als er bijvoorbeeld extreem motorische problemen zijn, dan wordt het echt al lastiger. Of als het kind juist heel erg vaardig is, vaardiger dan jijzelf, dan is dat stapje erbovenop is dan ook wel weer lastig

Hoe pak ik dat op. Ik heb gewoon eigenlijk wel de opbouw van vanaf groep drie en hoe je begint en nou- Dus ik heb vaak ook meerdere opstellingen staan. Dat je altijd naar een makkelijkere opstelling terug kan. En daarnaast- Ik weet niet of- Ik kan dat moeilijk uitleggen want het is gewoon eigenlijk wat ik in mijn hoofd heb dat- Ik weet eigenlijk wel wat ik moet doen als een kind iets niet kan, of niet durft, dat ik dan toch naar een niveau lager terugga.

Bewegingsvaardigheden (voordoen)

Nou is dat niet meer optimaal, die eigen vaardigheden ik doe niet meer....

. Ik kan het een kind laten voordoen, natuurlijk,

Ik zie dat ook bij die lessen van Stef en Luuk, als er iemand staat die het gewoon lekker voor kan doen en gewoon alles er van weet en gewoon mee kan doen.

Nou, ik vind het leuk. Ik vind het leuk om te doen, het enige waar ik nu tegenaan loop in de gymzaal is dat, ik geef dan groep drie gym en ik moet de gymzaal opbouwen, dus met die banken en zo dat het gewoon lichamelijk voor mij zwaar wordt op het moment. Het is lullig om toe te geven, maar het is zo. Ik krijg die banken soms niet meer omhoog, dat soort dingen.

Mijn eigen bewegingsvaardigheid is nog wel goed, ik volleybal nog steeds ook in competitieverband. En ze willen mij nog steeds mee, dus ik ga ervan uit dat dat nog wel goed is. Maar waar ik gewoon last van krijg is dat ik minder kracht heb.

Jawel hoor, dat is geen probleem. Alleen om die spullen neer te zetten, dat is het probleem

Precies, doe ik een, blijf ik weleens ergens steken als een aangespoelde zeehond of zo en dan zeg ik, nou, is er iemand die dit weet, tenminste er zijn wel kinderen waarvan ik weet dat die op turnen zitten of zo, die nodig ik uit, die ze in ieder geval willen proberen.

: Ja, maar ik doe niet meer zo heel veel voor hoor. Bij die opleiding, deed ik wel overal aan mee. Ook weer de helft van de deelnemers deed toen mee aan dingen om te oefenen. Ik deed overal aan mee, maar ik merk nu dat ik niet alles meer doe omdat ik vaak last, nou, niet vaak last, ik heb regelmatig wel last van mijn rug en- Maar ik doe bijvoorbeeld wel bokspringen of zo. Maar steile, nou, in ieder geval, ik probeer dingen voor te doen, maar meestal kies ik iemand uit waarvan ik weet, o, die kan dat prima voordoen en die doet dat voor, dus.

. Ik kan alleen niet, want dat is ook wel een leuke vraag, ik ben zelf bijna veertig en ik durf al niet meer heel veel voor te doen, dus die

: Ja, die schaal ik wel degelijk een stukje minder in.

Zeker niet. Dus ik gebruik eigenlijk altijd een betere beweging. Die heb je altijd, ik heb het nog nooit gehad gelukkig dat je niet hebt, je hebt altijd zo'n turntype of een sportieveling waarvan je weet, die heeft hem altijd meteen te pakken, die weet wat ik bedoel

Ik ga echt geen hurkwendsprong meer maken, terwijl ik als ik- Dat is gewoon angst hè. Dat is niet omdat ik denk dat ik het niet kan, maar het is gewoon, ik durf niet meer.

Dus- En ik spring niet altijd over een kast of zo, dat is dus wat ik zeg, daar kan ik in verbeteren, maar bij de spellen doe ik mee.

: Ja, ik heb wel een paar jongens waarvan ik weet dat die dat beter kunnen dan ik

Nee, op zich ben ik redelijk sportief. Ik zit niet iedere dag in de sportschool, eigenlijk nooit, maar ik loop veel hard en ik zwem veel, dat soort dingen. **Maar ik kan wel dingen voordoen.**

: Nou, ik ben van mezelf best wel sportief, maar ik ben natuurlijk ook al op leeftijd. Dus ik ben niet degene die het nou allemaal maar, niet allemaal voordoet. Ik zoek daar ook mijn kinderen wel voor uit, van doe jij dit maar eens even voor. Wat ik kan, doe ik wel voor overigens. En ik ben wel denk ik een positief voorbeeld in de zin dat ik gewoon heel positief ben over sport en bewegen, dus- Dat straal ik wel uit, denk ik.

Voorbeeldfunctie

Ik doe in ieder geval altijd enthousiast mee. En ik zorg ervoor dat iedereen veilig kan bewegen, tenminste, veilig als in, als iemand iets niet durft, omhoog te klimmen of een, weet ik veel wat, voor oefening, dan zorg ik dat de sfeer veilig blijft. Dus dat iedereen gewoon mag leren op zijn eigen niveau. En daarin, nou ja, ben ik wel de ideale, het ideale voorbeeld met stunteligheid. Dus dan zeg ik, nou ja, zie, mij lukt het ook niet altijd, dus, dat

Maar ik ben redelijk sportief. Ik sport ook veel thuis. En de kinderen weten dat en ik zeg al, ik ga ook bokspringen en dat vinden ze wel grappig en soms doe ik mee met een potje voetballen of zoiets. Dus ik denk wel dat ik in die zin een voorbeeld ben

Maar voor de rest vind ik het heel leuk

: Ik heel erg, want ik zit nu in mijn sportkleden, ik sport zelf echt om de dag, dus het zit heel erg ook in mijn systeem om gewoon fit en gezond te blijven. En dus ik ben sowieso bij ons op school een beetje de kartrekker op sportgebied. Ik ben altijd wel degene die elke sportactiviteit een beetje ter sprake brengt, van kunnen we niet dit, kunnen we niet dat. Maar mijn directie die heeft het absoluut niet als speerpunt, dus het is soms wel een beetje trekken aan een te zware kar, want je krijgt hem echt niet altijd vooruit.

Ja en ik denk dat ik wel ondersteund word door een andere leerkracht die ook, bij ons zijn er wel- Ik krijg wel wat meer leerkrachten mee, ik werk met heel veel leerkrachten van rond de dertig en die zijn ook wel eigenlijk vrij snel enthousiast te maken

- Maar ik ben wel de kartrekker op sportgebied en dat vind ik ook niet erg

Oké. En qua voorbeeldfunctie? Geef-

Y: Nou, dat zou denk ik dus ook beter kunnen

Dat denk ik wel. Ik ben wel zelf best wel sportief

Daar, ik gewoon ook, dat we het er in de klas vaak over hebben. De kinderen weten ook dat je sport. Dat je het ook met de kinderen erover hebt dat het leuk is. Ook in de gymles doe ik mee met spellen bijvoorbeeld. Ik ga niet langs de kant staan of op een stoel zitten bij mijn gymles, ik doe gewoon mee.

Nee, op zich ben ik redelijk sportief. Ik zit niet iedere dag in de sportschool, eigenlijk nooit, maar ik loop veel hard en ik zwem veel, dat soort dingen. Maar ik kan wel dingen voordoen.

, ik ben niet extreem sportief, maar gewoon

Ik loop drie keer in de week hard en ik zwem één keer in de week, dus ik- Dus op zich doe ik wel dingen

: Nou, ik ben van mezelf best wel sportief, maar ik ben natuurlijk ook al op leeftijd. Dus ik ben niet degene die het nou allemaal maar, niet allemaal voordoet. Ik zoek daar ook mijn kinderen wel voor uit, van doe jij dit maar eens even voor. Wat ik kan, doe ik wel voor overigens. En ik ben wel denk ik een positief voorbeeld in de zin dat ik gewoon heel positief ben over sport en bewegen, dus- Dat straalt ik wel uit, denk ik.

Voorkeur Vakleerkracht of Groepsleerkracht

VL-GL

Combinatie VL-GL

Voordelen vakleerkracht

Voordelen groepsleerkracht

Nadelen GL

Nadelen VL

een vakleerkracht

. Wat ik mis is een vast baken van, een persoon, of een manier van werken op het moment. Door de vele invalleerkrachten en dan zou die vakleerkracht de lijn goed uit kunnen zetten en ...zodat het gewoon voor iedereen ja een doorgaande lijn is. Een aansluiting op wat daar gebeurt en een voortzetting daar van. Dus ja het lijkt mij oor het hele bewegingsonderwijs wel beter.

Dat weet ik niet. Ik vind het wel prettig als je de kinderen goed kent en weet,...sommige kinderen kunnen niet zo goed tegen hun verlies....ander kinderen zijn wat minder goed ..motorisch wat minder goed. Weet je als groepsleerkracht kun je daar een beetje mee spelen. Je weet waar de sterke en de zwakke punten van de kinderen liggen, dus in die zin kan je ze wel beter begeleiden. Lijkt mij lastiger voor een vakleerkracht om alle kinderen goed te kennen. En om te differentiëren zal misschien ook lastiger zijn , alhoewel dat wel in een goede les ingebouwd zit. Dus ja, ik denk dat er heel veel groepsleerkrachten het ook ontzettend leuk vinden om de gymles te geven, ik heb dat ook altijd leuk gevonden. Dus ja....wat is dan beter? Ik weet het niet....

Ja. Want als je ergens affiniteit mee hebt, dan verdiep je daar wat makkelijker in en blijf je makkelijker bij in wat er zoal te doen is. En als je ervoor opgeleid bent, dan heb je nog veel makkelijker tools om te kunnen *differentiëren* en zeker met kinderen die er moeite mee hebben, om die erbij te krijgen.

Maar ik denk dat je op *vakinhoudelijk gebied*, als leerling het beste af bent met iemand die echt gymnastiekdocent is, want die is daar in vier jaar voor opgeleid

Ja, dat vind ik echt en dat kan ik ook staven. Ik heb namelijk twee kinderen die allebei wel de ALO gedaan hebben

Als je de materie gewoon beheerst

Er gaat een belletje rinkelen? Die heeft toen gezegd, ja dat is denk ik inmiddels alweer twintig jaar geleden hoor. Dat zij ervoor wilde strijden dat op alle basisscholen gymnastiekonderwijs zal worden gegeven door een vakleerkracht. En daar is dus helemaal niets van terechtgekomen en dat vind ik echt heel jammer. Toen dacht ik van, o dan hebben we eindelijk eens iemand die dat belangrijk genoeg vindt om daar zijn nek voor uit te steken. Zij heeft in die kabinetsperiode wel enige dingen geprobeerd om het voor elkaar te krijgen, maar het is niet gelukt.

Ja, dat is te ruim. Het moet een vakleerkracht zijn.

X: Oké, dus jij pleit echt voor de vakleerkracht, dus ook niet die mensen die nu van de Pabo komen met die tweejarige opleiding erachteraan.

Y: Dat is leuk voor de eerste paar jaar en dan leggen ze het af tegen de vakleerkrachten

Een vakleerkracht.

Omdat die wel echt specifiek, die heeft echt een brede kennis over alles wat bij, voor bewegingsonderwijs aangeboden moet worden, maar dan ook echt een brede, brede kennis. En de gewone groepsleer, de gewone groepsleerkracht, die heeft kennis over alles en die is heel breed. Dus niet alleen gym, maar ook rekenen, taal, geschiedenis, whatever. En ik denk dat bij bewegen het gewoon wel prettig is dat j

En juist ook omdat je voor de planning meer tijd hebt, tijd en ruimte hebt. Als er een, als er een vakdocent staat die heeft het gewoon al, heeft het programma al in zijn hoofd of ook opgeschreven. Gewoon vanaf half negen al en die kan daar gewoon mee door, die kan dat uitbouwen. Dat is wat praktischer, denk ik.

Ik denk dat het (een VL) heel veel tijd en gedoe scheelt.

maar meer ook omdat het dan echt, omdat ik denk dat de gymlessen dan echt beter gegeven worden

: Ik persoonlijk, ik zou het niet willen missen. Dus ik zou dan, bij ons is nu **de combinatie vakleerkracht en groepsleerkracht**, maar dat komt omdat er maar drie mensen zijn die bewegingsonderwijs mogen geven bij ons.

En **de groepsleerkracht kent de kinderen ook goed. Dus qua gedrag, zeg maar.** Kijk een vakleerkracht kan de kinderen ook goed leren kennen, maar die heeft dan toch veel meer groepen. Dus in die zin het kan alle twee, maar ik, **voor mezelf, ik zou het niet willen missen** en een vakleerkracht die zou ook hartstikke goed zijn, denk ik. Ik vind het een beetje een gewetensvraag.

Ik heb liever geen vakleerkracht in mijn geval, maar het is wel weer fijn omdat het me anders gewoon te veel uren kost, van de uren die ik heb.

Nee, zeker vakleerkracht. Ik hoor van ouders, ik doe nu ook de kleuters dan en wij hebben echt een leuke groep twee kleuterjuf, mega enthousiast

Ik denk sowieso *de feeling* met het vak. Als ik Engels sta te geven bijvoorbeeld, pak ik de kinderen veel minder dan een leerkracht die dat op een beter niveau of op een fijner, of in ieder geval lekkerder in haar vel zit met dat Engels, *ik denk dat een leerling ook heel goed aanvoelt of een leerkracht het fijn vindt om gym te geven of niet. Dus ik denk dat daar de meerwaarde in zit, dat je dat enthousiasmeren dat dat gewoon, bij een vakleerkracht verwacht ik dat dat veel beter overkomt*

Ik denk dat een vakleerkracht altijd goed is voor *de kwaliteit* van de gymlessen. Ik zou het voor mezelf jammer vinden om nooit meer gym te geven

: Ik denk dat die *daar beter voor opgeleid* is. Daar ga ik van uit. Misschien heel naïef, maar daar ga ik wel van uit. En dat zo iemand het doet omdat die *het leuk vindt*. Dat is een groot verschil denk ik. Als jij als een groepsleerkracht gym moet geven terwijl je er echt niks aan vindt, dan heeft dat ook invloed op je les. En ik neem aan dat iemand die vakleerkracht gym wordt, dat niet wordt omdat die heel graag begrijpend lezen geeft, bijvoorbeeld

Dus dat heeft ook met kwaliteit te maken, denk ik. Dus in die zin zeg ik een vakleerkracht. In ieder geval voor, als je zeg maar twee keer gym doet, één keer een vakleerkracht

Ja, dus een mix dan?

Y: Ja.

Dat is een beetje- Nou, je hebt ook een ander contact met de kinderen. En dat mis je als je als groepsleerkracht dat helemaal niet meer doet. Sommige kinderen blinken enorm in gym uit, maar die vinden het rekenen wel lastig en taal. Als je daar als groepsleerkracht nooit meer deel vanuit maakt, mis je denk ik een belangrijk deel van de kinderen.

Ja. En dan de groepsleerkracht die het leuk vindt ook de gym laten geven, stel dat het een duobaan is.

Nou, die is *beter geschoold*. Die heeft er wat langer over gedaan om die gymlessen, om te leren hoe je zo'n, een goede gymles moet geven. Ik heb het zelf, omdat ik die opleiding heb gedaan, heb ik iets meer opleiding, zeg maar. Maar ook ik vind mezelf niet bekwaam genoeg altijd om een goede gymles te geven.

En ik denk dat de lessen van de vakdocenten gewoon *veel uitdagender*

Ja. Liever heb ik nog dat er gewoon *vakdocenten* ingezet worden

Het enige nadeel daarvan is dat dat natuurlijk flink op je formatie drukt, omdat die vakleerkrachten na schooltijd verder geen andere taken heeft hè, over het algemeen. Dus dat is vaak ook een groot bezwaar tegen een vakleerkracht.

die wordt wel een hele dag uitbetaald

Die hebben ook echt voor bewegingsonderwijs gekozen, dus die zullen daar met veel meer *enthousiasme* staan dan een andere leerkracht die eigenlijk liever gewoon kinderen liever laat lezen of rekenen. Toch?

Ik ben sowieso voor vakleerkrachten op ieder gebed, hoor. Dus

En dat zit ook in mij, ik vind sommige dingen best wel spannend om te doen, met kinderen. Dan denk ik nou ik weet niet of ik- Dus ik beperk me toch wel tot de dingen die ik echt aandurf, waarvan ik zeker weet van dat kan ik en dat durf ik met- Dus ik denk dat een vakleerkracht, een echte vakleerkracht dat beter zou kunnen dan-

Maar ik denk wel van het is toch nog, nou, als je écht een vakleerkracht bent, dan kun je er nog meer uithalen, dat denk ik dan.

Ik denk toch dat het beperkt is op- Ik verdiep me er niet verder in hè, als je vakleerkracht bent, dan blijf je ontwikkelen en dat doe ik eigenlijk niet heel erg meer.

Omdat ik denk dat zij gewoon toch nog betere lessen, meer afwisselende lessen kunnen geven, dan- Nou, sowieso dan een gewone groepsleerkracht die eigenlijk de specialisatie zoals ik hem nog heb gedaan, niet heeft. Dan zie je toch wel vaak dat ze heel beperkt- Dus de mensen, de collega's die het bij hun Pabo hebben gekregen, hebben destijds, die hebben het toch wel heel beperkt vaak. Het aanbod. En ik vind vooral juist een breed aanbod met veel afwisseling, vind ik heel belangrijk. En dan ook het liefst een leerkracht die gewoon zichzelf heel veilig voelt om met kinderen activiteiten te ondernemen. Dat mis ik zelf een beetje, vind ik.

Een basisschoolleerkracht moet wel alles kunnen. En dan denk ik, nou je bent gewoon niet overal even goed in

Pre VL

de lijn goed uit kunnen zetten

differentiëren

vakinhoudelijk gebied

specifiek

een brede kennis over alles wat bij, voor bewegingsonderwijs aangeboden moet worden

dat het (een VL) heel veel tijd en gedoe

sowieso de feeling

ik denk dat een leerling ook heel goed aanvoelt of een leerkracht het fijn vindt om gym te geven of niet. Dus ik denk dat daar de meerwaarde in zit, dat je dat enthousiasmeren dat dat gewoon, bij een vakleerkracht verwacht ik dat dat veel beter overkomt

de kwaliteit

daar beter voor opgeleid

het leuk vindt

veel uitdagender

enthousiasme

als je vakleerkracht bent, dan blijf je ontwikkelen en dat doe ik eigenlijk niet heel erg meer.

nog betere lessen, meer afwisselende lessen

een breed aanbod met veel afwisseling

GL

Weet je als groepsleerkracht kun je daar een beetje mee spelen. Je weet waar de sterke en de zwakke punten van de kinderen liggen, dus in die zin kan je ze wel beter begeleiden. Lijkt mij lastiger voor een vakleerkracht om alle kinderen goed te kennen. En om te differentiëren zal misschien ook lastiger zijn, alhoewel dat wel in een goede les ingebouwd zit. Dus ja, ik denk dat er heel veel groepsleerkrachten het ook ontzettend leuk vinden om de gymles te geven, ik heb dat ook altijd leuk gevonden. Dus ja....wat is dan beter?

de combinatie vakleerkracht en groepsleerkracht,

de groepsleerkracht kent de kinderen ook goed. Dus qua gedrag, zeg maar

voor mezelf, ik zou het niet willen missen

. Ik zou het voor mezelf jammer vinden om nooit meer gym te geven

Dus dat heeft ook met kwaliteit te maken, denk ik. Dus in die zin zeg ik een vakleerkracht. In ieder geval voor, als je zeg maar twee keer gym doet, één keer een vakleerkracht

Sommige kinderen blinken enorm in gym uit, maar die vinden het rekenen wel lastig en taal. Als je daar als groepsleerkracht nooit meer deel vanuit maakt, mis je denk ik een belangrijk deel van de kinderen.

Dan zie je toch wel vaak dat ze heel beperkt- Dus de mensen, de collega's die het bij hun Pabo hebben gekregen, hebben destijds, die hebben het toch wel heel beperkt vaak. Het aanbod

Een basisschoolleerkracht moet wel alles kunnen. En dan denk ik, nou je bent gewoon niet overal even goed in